

APSTIPRINĀTA
Biedrības “Pierīgas partnerība”
Jaunmārupe, 2016.gada 22.septembrī

**Biedrības
“PIERĪGAS PARTNERĪBA”**

**SABIEDRĪBAS VIRZĪTAS
VIETĒJĀS ATTĪSTĪBAS STRATĒGIJA**

**2015.-2020.gadam
(2.versija)**

Jaunmārupē, 2016

NACIONĀLAIS
ATTĪSTĪBAS
PLĀNS 2020

EIROPAS SAVIENĪBA
EIROPA INVESTĒ LAUKU APVIDOS
Eiropas Lauksaimniecības fonds
lauku attīstībai

Atbalsta Zemkopības ministrija un Lauku atbalsta dienests

Saturs

Stratēģijas kopsavilkums	3
Stratēģijas izstrādē ievērotie vietējie un reģionālie plānošanas dokumenti, stratēģijas īstenošanā iesaistītie nacionālie plānošanas dokumenti, to principi	4
1. Esošā situācija.....	6
1.1. Darbības teritorija.....	6
1.1.1. Vispārējs ģeogrāfisks apskats	6
1.1.2. Sociālekonomiskais apskats.....	8
1.1.3. VRG darbības teritorijas pamatojums.....	10
1.2. Partnerības principa nodrošināšana	11
1.3. Teritorijas SVID analīze.....	13
1.4. Teritorijas attīstības vajadzību identificēšana un potenciāla analīze	18
1.5. Starpteritoriālās un starpvalstu sadarbības vajadzību novērtējums.....	19
2. Stratēģiskā daļa	20
2.1. Vīzija un stratēģiskie mērķi.....	20
2.2. Stratēģiskie novērtējuma rādītāji.....	21
3. Rīcības plāns uzdevumu izpildei.....	23
3.1. Eiropas Lauksaimniecības fonda lauku attīstībai atbalstītās rīcības	23
3.2. Rīcības plāns	29
3.3. Cita ārējā finansējuma nepieciešamība un piesaistīšanas novērtējums.....	31
3.4. Stratēģiskie projekti.....	32
4. Īstenošana un novērtēšana	33
4.1. Vietējās rīcības grupas informācijas tīklu veidošanas apraksts un sadarbības nodrošināšana ar dažādām tās darbības teritorijā esošajām organizācijām	33
4.2. Papildinātības nodrošināšana ar Eiropas Savienības struktūrfondu darbības programmas specifiskajiem atbalsta mērķiem	34
4.3. Projektu vērtēšanas kritēriji un kārtība, t.sk. interešu konflikta novēršana.....	35
Vērtēšanas kritēriji	37
4.4. Stratēģijas īstenošanas uzraudzība un novērtēšana	45
4.5. Stratēģijas īstenošanas organizācija	46
5. Finansējuma sadales plāns un principi	47
1.pielikums: Stratēģiskie projekti	48
2.pielikums: Interešu konflikta neesamība	50
3.pielikums: SVVA stratēģijas izstrāde.....	51
Lietotie saīsinājumi.....	52

Stratēģijas kopsavilkums

VRG darbības teritorija:

Biedrība „Pierīgas Partnerība” izstrādāto sabiedrības virzītas vietējās attīstības stratēģiju ieviešīs **Mārupes, Babītes un Olaines novadu teritorijās**. Biedrības uzdevums ir veicināt vietējo kopienu iesaistīšanos lauku teritorijas attīstībā un atbalstīt tās centienus, izmantojot piesaistīto finansējumu.

Stratēģijas vīzija:

Partnerības teritorija ir ekonomiski un sociāli spēcīga teritorija, ar sakārtotu un kvalitatīvu vidi atpūtai un dzīvošanai.

Stratēģiskie mērķi:

M1 Attīstīta un konkurētspējīga ekonomiskā vide;

M2 Sociālo un sabiedrisko aktivitāšu dažādošana;

M3 Sakārtota, pievilcīga dzīves un atpūtas vide.

Partnerības attīstības stratēģijas īstenošanas mērķis ir tādu projektu piesaiste un īstenošana, kuri veicina vietējo iedzīvotāju iesaisti teritorijas attīstībā, pašnodarbinātību, popularizē lokālo patriotismu un veicina vietas atpazīstamību.

Rīcības un finansējuma avots:

Stratēģiskie mērķi		Atbalsta apmērs (% pret kopējo atbalstu)
1	<u>M1 Attīstīta un konkurētspējīga ekonomiskā vide</u>	58
1.1.	Atbalsts tūrisma un aktīvās atpūtas veicināšanai	23
1.2.	Atbalsts lauksaimniecības produktu pārstrādei, mājražošanai un amatniecībai, t.sk., pašu saražotās produkcijas iepakojšanai, realizēšanai tirgū un kvalitatīvu darba apstākļu radīšanai	23
1.3.	Atbalsts uzņēmumu radīšanai un attīstībai	12
2	<u>M2 Uzlabotas sociālās un sabiedriskās aktivitātes</u>	14
2.1.	Atbalsts sabiedrisko aktivitāšu dažādošanai	14
3	<u>M3 Sakārtota, pievilcīga dzīves un atpūtas vide</u>	28
3.1.	Atbalsts darbības teritorijas nozīmīgiem projektiem	12
3.2.	Atbalsts vietējās teritorijas, t.sk. dabas un kultūras objektu, sakārtošanai, pakalpojumu pieejamībai, kvalitātei un sasniedzamībai	16
KOPĀ:		100%
t.sk. uzņēmējdarbības attīstībai		58

VRG organizācija un darbības kārtība (t.sk. partnerības principa nodrošināšana)

Biedrības biedri ir visu trīs novadu pašvaldības, iedzīvotāji, biedrības un nodibinājumi, uzņēmēji. Biedrībā darbojas dažādu jomu pārstāvji, līdz ar to tiek veicināta dažādu interešu pārstāvēšana un viedokļu apmaiņa. Ievērojot vienmērīgu teritorijas pārklājumu un partnerības principu, biedrības Padomē ievēl ne mazāk kā trīs locekļus no katra sektora (uzņēmējdarbība, valsts iestādes un pašvaldības, nevalstiskās organizācijas).

Stratēģijas izstrādē ievērotie vietējie un reģionālie plānošanas dokumenti, stratēģijas īstenošanā iesaistītie nacionālie plānošanas dokumenti, to principi

Vietējās rīcības grupas teritorijas attīstība tiek balstīta uz Rīgas plānošanas reģiona attīstības stratēģijā (2000. -2020.g.) norādītajiem mērķiem un novadu attīstības plānošanas dokumentiem, kuros noteiktas novadu ilgtermiņa un vidēja termiņa prioritātes. Informācija ņemta no Babītes novada attīstības programmas 2014 -2020. gadam, Olaines novada attīstības programmas 2014 -2020. gadam, Mārupes novada ilgtspējīgas attīstības stratēģijas 2013. -2026.gadam, Mārupes novada attīstības programmas 2013. -2019.gadam, Babītes novada ilgtspējīgas attīstības stratēģijas līdz 2030. gadam.

Novads	Specializācija
Babītes novads	Latvijas mērogā inovatīva uzņēmējdarbība un Pierīgas reģionā kvalitatīva dzīves telpa
Olaines novads	Augstvērtīgas lauksaimniecības produkcijas ražošana un pārstrāde, koksnes un citu mežsaimniecības produktu ražošana, pārstrāde, pakalpojumu attīstība, rekreācijas pakalpojumi un studentu dzīves vieta.
Mārupes novads	Transports un loģistika, inovatīvas ražotnes, specializētā lauksaimniecība (dārzeni, u.c.) un pārstrāde, aktīvā atpūta un saistītie pakalpojumi

Visu trīs novadu uzstādīto ilgtermiņa specializāciju virzieni kā Pierīgas reģiona pašvaldībām ir līdzīgi. Galvenie virzieni ir uzņēmējdarbības attīstība, t.sk. lauksaimniecības nozares un rekreācijas attīstība un tūrisma infrastruktūras pilnveidošana.

Plānošanas reģiona attīstības programma	Vietējās pašvaldības attīstības programma	Lauku attīstības programma
Konkurētspējīga tautsaimniecība un labvēlīga uzņēmējdarbības vide (3.mērķis) - Uzņēmējdarbības aktivitātes paaugstināšana un jaunu konkurētspējīgu produktu ražošanas atbalstīšana	Babītes novada vidējā termiņa prioritāte (VTP2) ir uzņēmējdarbībai nepieciešamās infrastruktūras attīstīšana un uzlabošana; Olaines novadā (VTP1) - uzņēmējdarbības vides sakārtošana un sadarbības veicināšana, veicinot uzņēmējdarbības attīstību (U.1.1.3) un pilnveidot uzņēmējdarbības vides infrastruktūru un pakalpojumus (U.1.1.4) Mārupes novada (VTP3) Uzņēmējdarbības attīstība Mārupes novada stratēģiskais mērķis SM3 Ekonomiskā vide tradicionālo un inovatīvo nozaru attīstībai	Lai mazinātu nabadzības risku, veicinot nodarbinātību, ir paredzams atbalsts MVU attīstībai lauku teritorijās , nodrošinot jaunas darbavietas un pievienoto vērtību vietējo ražotāju produktiem.
Vietējā un starptautiskā tūrisma attīstība balstoties uz daudzveidīgās vides, savdabīgās kultūras un kultūrvēsturiskajām vērtībām (7.mērķis) - Tūrisma	Babītes novada uzdevums (U2.3) Tūrisma infrastruktūras sakārtošana un attīstīšana Olaines novada attīstības	Lai stiprinātu vietējo ekonomiku un uzņēmējdarbības dažādību, nepieciešams veicināt lauku tūrisma attīstību .

<p>infrastruktūra, produkta kvalitātes un daudzveidības pilnveidošana; Veicināt reģiona tūrisma mārketingu un informācijas attīstību; Kultūrvēsturiskā mantojuma un kultūrainavu saglabāšana un attīstība</p>	<p>programmā rīcības virziens (RV1.2) norādīts Tūrisms. Mārupes novada (VTP3) Uzņēmējdarbības attīstība. Mārupes novada specializācija - attīstīt aktīvās atpūtas pakalpojumus.</p>	
<p>Augstas kvalitātes veselīga dzīves vide (8.mērķis) - Vērtīgu pilsētu un lauku kultūrainavu un dabas resursu attīstīšana, saglabāšana un aizsardzība</p>	<p>Babītes novada VTP3 ir pašvaldības infrastruktūras attīstīšana, t.sk. Publisko telpu labiekārtošana un vides aizsardzība (U3.6.) Babītes novada VTP1 Sociāli aktīva, nodrošināta, izglītota sabiedrība, kas balstās uz garīgām un tradicionālām vērtībām, t.sk. paredzēta kultūras mantojuma un ainavisko vērtību saglabāšana (U1.2.) Olaines novada VTP3 Mobilitātes, infrastruktūras kvalitātes un publiskās ārtelpas, vides kvalitātes paaugstināšana, paredzot gan dabas resursu, vides un publisko ārtelpu sakārtošanu. Mārupes novada rīcība RV1.3.- Daudzpusīgi kultūras un publiskie pakalpojumi, paredz nodrošināt kultūras un publiskās infrastruktūras attīstību (U.1.3.1).</p>	<p>Lai veicinātu sabiedrības līdzatbildību par kvalitatīvas dzīves telpas radīšanu, nepieciešams iesaistīt iedzīvotājus teritorijas, t.sk., dabas un kultūras objektu, sakārtošanā pakalpojumu pieejamībai, kvalitātei un sasniedzamībai, kā arī maza apjoma infrastruktūras radīšanā vai attīstībā sabiedrisko aktivitāšu dažādošanai, kas uzlabo lauku dzīves telpu un pa dara to draudzīgāku un pievilcīgāku gan vietējiem iedzīvotājiem, īpaši ģimenēm, gan teritorijas apmeklētājiem</p>
<p>Rīgas reģiona cilvēku potenciāla (2.mērķis) – spēju un sociālās aktivitātes pieaugums, paplašinot zināšanu ieguves iespējas un nodrošinot visiem pieejamu un kvalitatīvu veselības aprūpi, sociālo aizsardzību un pakalpojumus</p>	<p>Babītes novada (U1.3) uzdevums ir sabiedrības vides izglītības un apziņas veidošana. Olaines novada (VTP2) iedzīvotāju dzīves vides kvalitātes paaugstināšana un cilvēkresursu attīstība, bet plānotā rīcība ir izglītība (RV2.3.) nodrošinot pieejamu, kvalitatīvu un daudzpusīgu izglītības piedāvājumu. Mārupes novada VTP1 Ģimene, bērni, jaunieši un seniori, kas ietver rīcību- kvalitatīva izglītība un sporta iespējas (RV1.1.), plānojot mūžizglītības pieejamību un kvalitāti. Mārupes novada stratēģiskais mērķis SM1 „Prasmīgi, radoši, labklājīgi un sabiedriski aktīvi cilvēki”</p>	<p>Piedāvājot iespēju arī apgūt jaunas vai papildus zināšanas un prasmes, uzlabojot atbalsta saņēmēja uzņēmējdarbības spējas un iemaņas par produktu ražošanu un pārstrādi, par iekļūšanu tirgū, par tirgus izpēti nepieciešamību, par pārdošanas prasmēm u.c. prasmēm atbilstoši plānotajai nodarbei.</p>

Babītes, Olaines un Mārupes novadu un Rīgas plānošanas reģiona attīstības dokumentos iekļautie mērķi un prioritātes atbilst Lauku attīstības programmā 2014 -2020. gadam noteiktajiem darbības virzieniem. Īstenojot LAP iekļautos mērķus, uzlabosies gan uzņēmējdarbības vide, iedzīvotāju prasmes un dzīves telpa VRG darbības teritorijā.

1. Esošā situācija

1.1. Darbības teritorija

1.1.1. Vispārējs ģeogrāfisks apskats

Rādītājs	Rezultāti	Secinājumi
Teritorijas platība un izvietojums	645.3 km ² Teritorija atrodas Latvijas centrālajā daļā uz dienvidrietumiem no valsts galvaspilsētas Rīgas, Pierīgas reģionā, ietverot Babītes novadu, Mārupes novadu un Olaines novadu	-
Teritorijas veids	Meži (47%) Ūdeņi (8%) Lauksaimniecības zeme (23%)	Ņemot vērā to, ka tikai 8% no mežiem pieder privātajiem īpašniekiem, Pierīgas teritorijai būtiska nozīme ekosistēmu saglabāšanā un rekreācijas nodrošināšanā. Līdz ar to mērķis radīt ne tikai pievilcīgu vidi dzīvošanai, bet nodrošināt arī tūrisma un rekreācijas iespējas, saglabājot pieejamos dabas resursus un nodrošinot ilgtspējīgu uzņēmējdarbības vidi.
Dabas resursi	Teritorijā atrodas 52 būvmateriālu izejvielu derīgo izrakteņu atradnes - smilts (32), kūdras (14), dolomīta (2), māla (2), saldūdens kaļķa (2) un 14 pazemes ūdeņu atradnes.	Ņemot vērā dabisko resursu pieejamību, būtu nepieciešams veicināt to racionālāku un ilgtspējīgāku izmantošanu uzņēmējdarbības attīstībai.
Dabas mantojuma objekti	Dabas liegumi „Cenas tīrelis”, „Melnā ezera purvs” „Babītes ezers” Dabas parks „Beberbeķi” dažādas ūdenstilpnes	Teritorijā ir vairākas īpaši aizsargājamās dabas teritorijas. Lai veicinātu dabas resursu saglabāšanu un izmantošanu, ir jāveicina sadarbības iesaistīšanās vides aizsardzībā un dabas

	(Babītes, Stunīšu, Melnais ezers) un ūdenstece (Lielupe, Neriņa, Misa u.c)	taku izveidē. Līdz ar to stratēģijā ir izdalīti projekti, kas veicina kultūras mantojuma objektu sakārtošanu, saglabājot kvalitatīvu dzīves vidi, rekreācijas, tūrisma un uzņēmējdarbības iespējas.								
Kultūras mantojuma objekti	Babītes novadā - „Ziemassvētku kaujas vietas”; Babītes dzelzceļa stacija; Babītes vidusskolas muzejs. Mārupes novadā - Muižnieka Švarca vasaras mītne Švarcekmuīža; reaktīvais bumbvedējs, „Rīgas Aviācijas muzejs”; Mārupes vidusskolas muzejs; Olaines novadā - Uzvaras līdums, „Zeiferti”, Olaines novada muzejs	Tā kā darbības teritorijā nav būtisku valsts nozīmes kultūras pieminekļu, bet ir sastopami vietējas nozīmes kultūras pieminekļi (ir saglabājusies vēsturiska apbūve, izvietoti vairāki apbedījumi saistībā ar novadu teritorijā notikušajām kaujām un muzeji, kuri nav pietiekoši attīstīti), būtu nepieciešams sniegt atbalstu kultūras mantojuma objektu sakārtošanai saglabājot kvalitatīvu dzīves vidi, rekreācijas, tūrisma un uzņēmējdarbības iespējas.								
Iedzīvotāju blīvums	<table border="1"> <tr> <td>Kopā 2014.gadā:</td> <td>73,43 iedz./km²</td> </tr> <tr> <td>Mārupes novadā</td> <td>164,23 iedz./km²</td> </tr> <tr> <td>Olaines novadā</td> <td>68,13 iedz./km²</td> </tr> <tr> <td>Babītes novadā</td> <td>41,20 iedz./km²</td> </tr> </table>	Kopā 2014.gadā:	73,43 iedz./km ²	Mārupes novadā	164,23 iedz./km ²	Olaines novadā	68,13 iedz./km ²	Babītes novadā	41,20 iedz./km ²	Nav nepieciešams.
Kopā 2014.gadā:	73,43 iedz./km ²									
Mārupes novadā	164,23 iedz./km ²									
Olaines novadā	68,13 iedz./km ²									
Babītes novadā	41,20 iedz./km ²									
Būtiskākie attīstības un apdzīvojuma centri	Novadu administratīvie centri – Piņķi, Mārupe un Olaine; Vietējās nozīmes attīstības centri - Babītes novadā: <i>Spuņciems, Babīte, Spilve, Mežāres;</i> Mārupes novadā: <i>Jaunmārupe Tīraine, Skulte;</i> Olaines novadā: <i>Jaunolaine; Stunīši, Jāņupe; Medemciems; Pēternieki.</i>	Tā kā darbības teritorijā ir izveidojies policentrisks apdzīvojums, būtu jāveicina teritorijā esošo ciemu attīstība, attīstības centru sasniedzamību – veicinot sasaisti starp novadiem, un jāstiprina iedzīvotāju piederības sajūta.								

1.1.2. Sociālekonomiskais apskats

Rādītājs	Rezultāti	Secinājumi								
<p>Iedzīvotāju skaits VRG darbības teritorijā</p> <p><i>Datu avots: PMLP</i></p>	<p>2010.gadā - 44471 2012.gadā - 46306 2014.gadā - 47384</p>	<p>Ņemot vērā apkopoto informāciju, darbības teritorijā iedzīvotāju skaits pieaug. Iedzīvotāju skaits piecu gadu laikā pieaudzis par 10%. Iedzīvotāju pieaugumu veicinājis Latvijas galvaspilsētas tuvums.</p>								
<p>Uzņēmumu skaits VRG darbības teritorijā uz 1000 iedzīvotājiem</p> <p><i>Datu avots: CSP, tabulā Lursoft datu bāze</i></p>	<p>2010.gadā - 61 2012.gadā - 74 2013.gadā - 79</p> <table border="1"> <tr> <td>Kopā uzņēmumu skaits 2014.gada 31.decembrī:</td> <td>5233</td> </tr> <tr> <td>Mārupes novadā</td> <td>2548</td> </tr> <tr> <td>Olaines novadā</td> <td>1444</td> </tr> <tr> <td>Babītes novadā</td> <td>2548</td> </tr> </table>	Kopā uzņēmumu skaits 2014.gada 31.decembrī:	5233	Mārupes novadā	2548	Olaines novadā	1444	Babītes novadā	2548	<p>Reģistrēto uzņēmumu skaits katru gadu pieaug. To veicina galvaspilsētas tuvums, pieaugošais iedzīvotāju skaits, kas rada labvēlīgu vidi uzņēmējdarbības attīstībai. Nepieciešams veicināt tādu uzņēmumu attīstību, kas veicinātu teritorijas atpazīstamību - atbalstot ražošanas un tūrisma nozares uzņēmumus.</p>
Kopā uzņēmumu skaits 2014.gada 31.decembrī:	5233									
Mārupes novadā	2548									
Olaines novadā	1444									
Babītes novadā	2548									
<p>Darba vietu (darba ņēmēju) skaits teritorijā</p> <p><i>Datu avots: VID</i></p>	<p>2010.gadā - 38047 2012.gadā - 46219 2014.gadā - 48844</p>	<p>Darba ņēmēju skaits darbības teritorijā ir lielāks nekā iedzīvotāju skaits, jo valsts galvaspilsētas pierobežā lieli uzņēmumi ar augstu nodarbināto skaitu, kā Latvijas Pasts, Olainfarm u.c. Pieaugošais uzņēmumu skaits nodrošina gan bezdarba līmeņa samazināšanos, gan labklājības līmeņa paaugstināšanos. Jāveicina uzņēmumu konkurētspēja, kā arī jānodrošina uzņēmējdarbībai labvēlīga vide.</p>								
<p>Bezdarba līmenis pret darbaspējīgā vecumā esošajiem</p> <p><i>Datu avots: NVA</i></p>	<p>2010.gadā - 6% 2012.gadā - 4,2% 2014.gadā - 3,8%</p>	<p>2014.gadā bezdarba līmenis zemāks nekā valstī kopumā, to veicinājis pieaugošais uzņēmumu skaits. Liela daļa iedzīvotāju dodas strādāt uz Rīgu. Veicot uzņēmējdarbības atbalsta pasākumus, tiktu nodrošinātas darbavietas iedzīvotājiem tuvāk dzīvesvietai.</p>								

<p>Jauniešu bezdarba līmenis</p> <p><i>Datu avots: NVA</i></p>	<p>2011.gadā - 180 2012.gadā - 89 2014.gadā - 92</p>	<p>2012. gadā skaits krietni samazinājās un pēdējos gados būtiski nemanās. Stratēģijas uzdevums ir veikt tādu pasākumu īstenošanu, kas veicinātu jauniešu nodarbinātību, iesaisti.</p>
<p>Būtiskākās uzņēmējdarbības nozares pēc to apgrozījuma</p> <p><i>Datu avots: Lursoft datu bāze</i></p>	<p>2014.gadā: 1.vieta: Sava vai nomāta nekustamā īpašuma izīrēšana un pārvaldīšana 2.vieta: Uzskaites, grāmatvedības, audita un revīzijas pakalpojumi, konsultēšana nodokļu jautājumos 3.vieta: Konsultēšana komercdarbībā un vadībizīnībā</p>	<p>2014.gadā būtiskākās uzņēmējdarbības nozares ir saistītas ar konsultāciju sniegšanu un māklera darījumiem. Nākamajā plānošanas periodā jāatbalsta tāda uzņēmumu attīstība, kas veicinātu preču ražošanu un pakalpojumu sniegšanu vietējiem iedzīvotājiem, veicinot pašnodarbinātu VRG darbības teritorijā.</p>
<p>Rīcības grupas teritorijā reģistrēto nevalstisko organizāciju skaits.</p> <p><i>Datu avots: Lursoft datu bāze</i></p>	<p>2010.gadā - 39 2012.gadā - 30 2014.gadā - 40</p>	<p>Nevalstisko organizāciju skaits darbības teritorijā pieaug. Visvairāk tika reģistrētas 2011. gadā un 2013. gadā, kas varētu būt saistīts ar ekonomiskās situācijas uzlabošanu valstī un iedzīvotāju vēlmi vairāk iesaistīties vietējo jautājumu un problēmu risināšanā.</p>
<p>Tūrisma mītņu vai gultasvietu skaits</p> <p><i>Datu avots: CSP</i></p>	<p>2010.gads – 4 mītnes, 91 gultasvieta 2012.gads – 4 mītnes 105 gultasvietas 2014.gads – 4 mītnes, 121 gultasvieta.</p>	<p>Tūrisma mītņu skaits nav mainījies, bet ir palielinājušās gultasvietu skaits. Stratēģijā tiek paredzēti atbalsta pasākumi, kas veicinās tūrisma nozares, t.sk. ar tūristu izmitināšanu saistītu pakalpojumu, attīstību.</p>

1.1.3. VRG darbības teritorijas pamatojums

Vēsturiskās saites:

Babītes novads, Mārupes novads un Olaines novads ir bijušā Rīgas rajona teritorijas. 2009.gada 1.jūlijā Rīgas rajons tika likvidēts un tā teritorijā izveidoti atsevišķi novadi. Vietējās rīcības grupas teritorijā ietilpstošo novadu savstarpējā sadarbība ir veidojusies vēsturiski, un turpmāk tai būs vēl nozīmīgāka loma dzīves vides kvalitātes, mobilitātes un saimnieciskās darbības attīstības nodrošināšanā. Darbības teritorijā iekļautajiem novadiem ir līdzīgi attīstības mērķi – uzņēmējdarbības vides sakārtošana, vietējā tūrisma attīstība. Valsts galvaspilsētas tuvums ietekmē novadu attīstību. **Stratēģija nepieciešama vietējo iedzīvotāju iniciatīvas un piederības sajūtas veicināšanai, uzņēmējdarbības stiprināšanai un darbības teritorijas popularizēšanai**

Fiziskās saites:

- valsts nozīmes autoceļi (A8 Rīga—Jelgava—Lietuvas robeža (Meitene), A5 – Rīgas apvedceļš (Salaspils – Babīte), A9 Rīga - Liepāja, u.c.) sasaista darbības teritoriju;
- satiksmes un transporta organizācija sasaista ar lielākajām pilsētām, dzelzceļš, RP SIA „Rīgas Satiksme”;
- dabas liegums „Cenas tīrelis”;
- ūdensobjekti (Lielupe, Božu ūdenskrātuve, Sunīšu ezers, u.c.), kas atrodas uz darbības teritorijas novadu robežām;
- meži VRG teritorijas novadu robežzonās (Rīgas meži, privātīpašnieku meži, pašvaldību meži, AS „Latvijas Valsts meži”).

Ekonomiskās saites:

- Pilsētu tuvums (Rīga, Jelgava, Jūrmala) ietekmē to, ka darbības teritorija ir finanšu un darījumu pakalpojumu punkts;
- galvaspilsētas un nozīmīgu transporta infrastruktūras objektu tuvums (lidosta, ceļi, jūras osta, dzelzceļš) ietekmē to, ka darbības teritorijā ir lielle ražošanas, pakalpojumu (transporta) sniedzēju nozares uzņēmumi;
- darbaspēks virzās gan uz Rīgu, gan darbības teritoriju;
- vietējās rīcības grupas teritorija ir pakļauta starptautiskās lidostas „Rīga” ietekmei, kas ir lielākā lidosta Baltijas valstīs, nodrošina regulāru pasažieru satiksmi, kravas un pasta pārvadāšanu uz Eiropu un citām pasaules valstu pilsētām.

Funkcionālās saites:

- novados darbojas izglītības iestādes, kuras izmanto iedzīvotāji no tuvākajiem ciematiem, piemēram, Mārupes novada Skultes ciema iedzīvotāji apmeklē Piņķu vidusskolu;
- novados tiek piedāvātas veselības aprūpes, kultūras, sporta un aktīvās atpūtas iespējas, kuras izmanto iedzīvotāji no tuvākajiem ciematiem, piemēram, Mārupes novada iedzīvotāji apmeklē Piņķu vidusskolas baseinu, savukārt Olaines un Babītes iedzīvotāji trenējas Mārupes BMX trasē;
- vietējās nozīmes attīstības centros ir līdzīgs publisko pakalpojumu un infrastruktūras nodrošinājums, kā arī tie atrodas salīdzinoši netālu no nacionālās nozīmes attīstības centriem;
- veiksmīgi priekšnoteikumi uzņēmējdarbības attīstībai tirgus apstākļos.

1.2. Partnerības principa nodrošināšana

Biedrības biedri ir visu trīs novadu pašvaldību pārstāvji, biedrību un nodibinājumu pārstāvji, uzņēmēji un privātpersonas, kuri ar savu darbību veicina teritorijas iedzīvotāju dzīves kvalitātes uzlabošanu, kas ietver gan ekonomiskās un sociālās aktivitātes pieaugumu, gan teritorijas apkārtējās vides uzlabošanu un esošo resursu ilgtspējīgu izmantošanu. Biedrībā darbojas dažādu jomu pārstāvji, līdz ar to tiek veicināta dažādu interešu pārstāvniecība un viedokļu apmaiņa.

Partnerības pārvaldes struktūru veido – kopsapulce, Padome, valde un administratīvais personāls. Partnerības augstākā lēmēj institūcija, saskaņā ar biedrības statūtiem ir Biedru kopsapulce. Kopsapulcē tiesīgi piedalīties visi Partnerības biedri, katrs Partnerības biedrs piedalās kopsapulcē statūtos noteiktajā kārtībā, pilnvarojot pārstāvi. Partnerības pārvaldes institūcijas veido biedrības Padome un valde. Padome tika izveidota no 9 (deviņiem) Padomes locekļiem, t.sk. Padomes priekšsēdētājs. Ievērojot vienmērīgu teritorijas pārklājumu un partnerības principu, no katra novada tika ievēlēti 3 (trīs) locekļi padomē, kuri savukārt pārstāv uzņēmējdarbības, pašvaldības un nevalstisko organizāciju sektorus.

Biedrības lēmēj institūcijā ir iekļauti pārstāvji, kas pārstāv:

- lauksaimnieku intereses lauku sieviešu intereses
- jauniešu intereses.

Vietējās varas pārstāvniecība – biedrības padomē ir visu trīs novadu pašvaldību pārstāvji, bet lēmumu pieņemšanas līmenī publisko interešu pārstāvjiem nav vairāk kā 49% balsstiesību.

Ekonomiskā pārstāvniecība – biedrībā ir pārstāvētas dažādu uzņēmumu intereses no visiem novadiem:

- SIA „KART Group”, kas ražo sveces, pārstāv mazos uzņēmējus, amatniekus;
- SIA „Lāči” ir ne tikai pārtikas uzņēmums, bet arī tūrisma objekts, kas piesaista gan Latvijas, gan ārvalstu viesus VRG darbības teritorijai;
- biedrība „Mārupes uzņēmēji”, kas ir viena no aktīvākajām Latvijas uzņēmēju biedrībām un tajā ir vairāk nekā 60 biedru.

Biedrībā ir dažādu **mērķa grupu pārstāvniecība**:

- biedrība „BMX Mārupe”, kas popularizē BMX riteņbraukšanas sporta veidu VRG teritorijā, pārstāv sportistu intereses;
- biedrība „Integrācija sabiedrībai”, kas veic sociālās atstumtības riska grupas personu rehabilitācijas un iekļaušanas programmu. Biedrībā ir sociālās jomas pārstāvis;
- nodibinājums „Nodibinājums Babītes radošā darbnīca” veicina sabiedriskās un kultūras aktivitātes.

Biedrības biedri ir visu trīs novadu pašvaldības, iedzīvotāji, biedrības un nodibinājumi, uzņēmēji. Biedrībā darbojas dažādu jomu pārstāvji, līdz ar to veicināta dažādu interešu pārstāvniecība un viedokļu apmaiņa.

Partnerības izpildinstitūcija – valde vada un pārstāv Partnerību. Valde sastāv no trim pārstāvjiem. Katrs ir atbildīgs par savu novadu.

Partnerības darbības kontroli veic revidents, kuru ievēl uz vienu gadu biedru Kopsapulcē, viņš nevar būt Partnerības Padomes loceklis. Revidenta pienākumi ir veikt dokumentācijas, mantas un finanšu līdzekļu revīziju, sniegt atsauksmi par vadības institūciju darbību, par Partnerības budžetu un gada pārskatu, izvērtēt grāmatvedības un lietvedības darbu, sniegt ieteikumus par Partnerības finanšu darbības regulējošo institūciju darbības uzlabošanu un veikt citus Kopsapulces uzticētos uzdevumus.

Administratīvais personāls, atkarībā no tā darba pienākumiem, tiek nodarbināts uz pilnu vai nepilnu darba slodzi.

1.3. Teritorijas SVID analīze

STIPRĀS PUSES	KO TAS NOZĪMĒ	SECINĀJUMI, KAS JĀDARA, LAI IZMANTOTU STIPRĀS PUSES
Izdevīgs ģeogrāfiskais novietojums	Ģeogrāfiskais novietojums tuvu pilsētām (Rīgai, Jelgavai, Jūrmalai), valsts nozīmes autoceļi (Liepājas un Jelgavas, Tallinas, Jūrmalas šoseja) un lidosta „Rīga”, kas ir potenciālā vietējās produkcijas reklamēšanas un noieta vieta	Veicināt lauku uzņēmēju, mājrāžotāju un amatnieku aktivitāti, jo izdevīgais ģeogrāfiskais novietojums sniedz iespēju realizēt viņu produkciju un sniegtos pakalpojumus.
Dabas tuvums, sakopta vide, ūdens objektu pieejamība	Esošā infrastruktūra un dabas resursi veido pamatu gan pasīvās, gan aktīvās atpūtas iespēju attīstībai, tiek attīstīts piedāvājums ģimenēm	Veicināt jaunu un esošo tūrisma un aktīvās atpūtas infrastruktūras un pakalpojumu attīstību
Pieejama infrastruktūra kultūras un sporta aktivitātēm	Teritorijā pieejama pašvaldības izveidota infrastruktūra: stadioni, kultūras centri, dienas centri, vietas, kurās tiek nodrošināta profesionālu darbinieku pieejamība.	Izmantojot esošo un veidojot jaunu infrastruktūru, attīstīt jaunus pakalpojumus, brīvā laika pavadīšanas iespējas
Aktīvi NVO pārstāvji, uzņēmēji un pašvaldības	VRG teritorijas sabiedrība iesaistās vietējo jautājumu risināšanā un veicina teritorijas attīstību	Atbalstīt iniciatīvas, uzrunāt īstenot projektus, veidot kopprojektus, organizēt tikšanās un viedokļu, pieredzes apmaiņu
Iedzīvotāju skaita pieaugums	Iedzīvotāju skaits palielinās migrācijas un dzimstības ietekmē	Jāiesaista iedzīvotāji vietējās teritorijas attīstībā - (uzņēmējdarbība, NVO, brīvprātīgais darbs, amatierkolektīvi, u.c.)
VĀJĀS PUSES	KO TAS NOZĪMĒ	SECINĀJUMI, KAS JĀDARA, LAI NOVĒRSTU VĀJO PUŠU ELEMENTU IETEKMI
Pierīga tiek uztverta kā „guļamrajons”	Pierīga tiek uztverta kā „guļamrajons”, nevis kā telpa	Attīstīt sniegtos pakalpojumus vietējiem iedzīvotājiem (pieejami

	uzņēmējdarbības attīstībai	elastīgi darba laiki pašvaldības sniegtajiem pakalpojumiem, attīstīta e-pārvalde, aktīvā atpūta, sporta, tūrisma un kultūras iespējas.
Vāja savstarpējā komunikācija un informācija apmaiņa;	VRG teritorijā trūkst kopienas saliedētības un iniciatīvas, vāja savstarpējā komunikācija un informācijas apmaiņa; Sabiedrisko un sociālo pakalpojumu sniegšanā ir vāja savstarpējā sadarbība, brīvprātīgo iesaiste un uzņēmēju atbalsts	Semināru un darba grupu organizēšana dažādām mērķauditorijām VRG teritorijā (informācijas sniegšana par finansējuma piesaisti, pieredzes apmaiņa, kontaktu veidošana, prasmju uzlabošana)
Atbilstošu, kvalitatīvu mūžizglītības pakalpojumu trūkums (zināšanas un iespēju kompetences trūkums)	VRG teritorijā personāla, profesionalitātes un pašiniciatīvas trūkums, līderu trūkums	Piedāvāt dažādas apmācības iespējas un informatīvo atbalstu esošajiem un topošajiem uzņēmējiem, iedzīvotājiem
Informācijas trūkums par vietējiem ražotājiem un tūrisma pakalpojumu sniedzējiem	Trūkst aktuālas informācijas par pieejamajiem tūrisma objektiem, mājražotājiem, amatniekiem	Atbalstīt norāžu, informatīvo karšu uzstādīšanu; Jāsekmē sadarbības projekti, piemēram, kopīgas tirdzniecības vietas, stendu, kopīgu tūrisma pakalpojumu piedāvājumu, zīmolu izstrādi.
Trūkst tirdzniecības vietas	Trūkst atbilstošas infrastruktūras vietējās produkcijas un tūrisma pakalpojumu popularizēšanai;	Atbalstīt tūrisma informācijas centru, amatu mājas izveidi, Sekmēt vietējo uzņēmēju saražotās produkcijas noieta tirgu, atbalstīt tirdzniecības vietu izveidi (e-vidē, tirdziņi), ieviest mārketinga pasākumus
Infrastruktūras trūkums pilnvērtīgai pakalpojumu sniegšanai	Palielinoties iedzīvotāju skaitam, trūkst infrastruktūras pilnvērtīgai sociālo un sabiedrisko pakalpojumu sniegšanai, trūkst cilvēku, tehniskā nodrošinājuma, telpu un līdzfinansējuma	Efektīvi izmantot esošo infrastruktūru, plānot jaunas sociālo un sabiedrisko pakalpojumu sniegšanas vietas. Sociālās uzņēmējdarbības attīstība
Jauniešu mazā aktivitāte	Jauniešu mazā aktivitāte VRG darbības teritorijas attīstības veicināšanā saistīta ar mazattīstīto	Jauniešu iniciatīvas atbalstīšana, jaunatnes iniciatīvas centru izveide, lietderīga brīvā laika aktivitāšu nodrošināšana

	infrastruktūru jauniešu aktivitātēm, informācijas trūkumu par iespējām līdzdarboties, jauniešu iniciatīvas trūkumu un zemo atsaucību	
Nav vietējā zīmola	VRG teritorijā nav izstrādāts vietējās produkcijas zīmols, kas veicinātu to atpazīstamību vietējo un Latvijas iedzīvotāju vidū	Atbalstīt pasākumus, kas veicinātu vietējā zīmola izstrādi (pieredzes apmaiņa, pasākumi tā izstrādei, vietējo mākslinieku iesaiste, u.c.)
IESPĒJAS	KO TAS NOZĪMĒ	SECINĀJUMI – KAS JĀDARA, LAI ATTĪSTĪTU IESPĒJAS
Uzņēmējdarbības attīstība	Sniegt atbalstu produktu ar augstāku pievienoto vērtību ražošanai un inovatīvu pakalpojumu sniegšanai.	Uzņēmējdarbības attīstībai nepieciešamās infrastruktūras izveide, uzņēmējdarbības centrs. Semināru un darba grupu organizēšana dažādām mērķauditorijām
Mūžizglītības piedāvājuma attīstība	Mūžizglītības iespēju nodrošināšana visā cilvēka dzīves garumā, kas ietver gan formālo, gan neformālo izglītību	Veicināt mūžizglītības piedāvājumu visiem iedzīvotājiem, sadarbojoties un iesaistoties izglītības iestādēm un NVO, uzņēmējiem
Tūrisma objektu pieejamības attīstīšana	VRG teritorijā tūrisma koordinācija ir neattīstīta	Atbalstīt tūrisma infrastruktūras un veicināt kultūrvēsturisko un dabas objektu sakārtošana. Sekmēt koordinētas tūrisma informācijas sistēmas izveidošana VRG teritorijā, izveidojot informācijas centrus/punktus, uzskates materiālus, mobilās aplikācijas, kopīgus velomaršrūtus, pārgājēju takas, pasākumus, mārketinga aktivitātes u.c.
Attīstīt ekoloģisku produktu ražošanu	Pieaug pieprasījums pēc dabiskas un pēc iespējas tuvāk dzīvesvietai audzētas un ražotas produkcijas	Lauku uzņēmējdarbības nozaru attīstība (tradicionālā, netradicionālā un alternatīvā lauksaimniecība, mājražošanas un amatniecība)
Atvērtās saimniecības	Mazajām un vidējām saimniecībām, kas nodarbojas ar mājražošanu, amatniecību, lopkopību, augkopību, u.c. būtu jābūt atvērtām un pieejamām apmeklētājiem	Atbalstīt radošo darbnīcu izveidi, uzņēmumu/saimniecību infrastruktūras pielāgošanu tūristu uzņemšanai

Sociālo pakalpojumu pieejamības un kvalitātes uzlabošanu	Sociālās uzņēmējdarbības attīstība un brīvprātīgā darba popularizēšana	Informācijas sniegšana par sociālās uzņēmējdarbības attīstības potenciālu, ieguvumiem un uzsākšanas iespējām, veicināt brīvprātīgo kustību
DRAUDI	KO TAS NOZĪMĒ	KAS JĀDARA, LAI NOVĒRSTU DRAUDUS
Uzņēmējiem ir grūtības iegūt finansējumu/kredītu projektu realizācijai	Attīstības iespējas uzņēmējdarbībai var ietekmēt līdzfinansējuma nesaņemšana, kredīta nepiešķiršana	Veicinot zināšanu un prasmju pilnveidošanu uzņēmējdarbības veikšanai un priekšzināšanas labai uzņēmējdarbības praksei, var samazināt iespēju nesaņemt nepieciešamo līdzfinansējumu; Stāstīt par dažādām atbalsta iespējām, piemēram, Altum un meklēt citus risinājumus.
Sadarbības trūkums, sadrumstalots tirgus	Līdzīgas organizācijas turpina konkurēt, nevēlas sadarboties, sadrumstalojot tirgu, pašvaldības atbalsta trūkums NVO, atbilstošas infrastruktūras neesamība (telpu trūkums, tālu saietu / kultūras nami, biroja tehnika, vides pieejamība), sadarbības problēmas visos līmeņos	Organizēt tikšanās un veicināt diskusijas par aktualitātēm, atbalstīt kopprojektu īstenošanu, un atbalstošas infrastruktūras izveidi.
Iniciatīvas un atbildības trūkums iedzīvotāju vidū, iedzīvotāju motivācijas trūkums aktīvai saimnieciskai darbībai	Samazinās NVO aktivitāte, maz saimnieciskās darbības veicēju, līderu, aktīvistu – ekonomiskās un sociālās stagnācijas	Jāstiprina NVO darbība, sadarbība, līderu apmācības, mentorings, jauno biznesa uzsācēju atbalsta pasākumi
Politiskā un ekonomiskā nestabilitāte valstī, iespējamās reformas pašvaldībām, nelabvēlīga valsts politika	Lauku uzņēmējdarbību un aktivitāti VRG teritorijā var ietekmēt ekonomiskā situācija valstī	VRG var veicināt sabiedrības aktīvāku iesaistīšanos un pārstāvēt VRG teritoriju, plānojot gan novadu, gan reģiona, gan valsts attīstību un kļūt aktīvākiem politisko jautājumu risināšanā
Energoresursu un ražošanas izejvielu cenu kāpums	Ekonomisko darbību var ietekmēt ārējo faktori, cenu celšanās, ierobežots izejvielu trūkums pieaugot produkcijas pieprasījumam	Var tikt veicināta uzņēmēju ekonomiskās darbības dažādošana

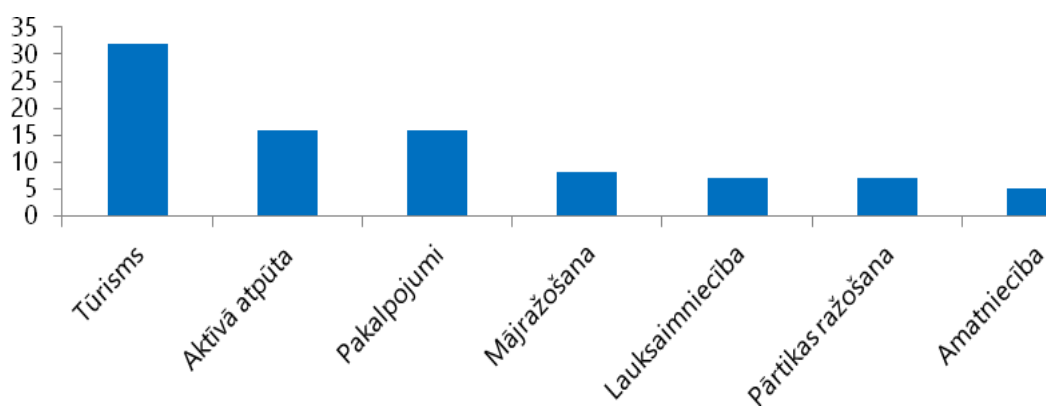

Iedzīvotājs neiesaistās vietējā kopienā	Jauniešu un iedzīvotāju līdzdalību novadu attīstībā ietekmē galvaspilsētas Rīgas tuvums, uz kuru jaunieši dodas mācīties, strādāt un pavadīt savu brīvo laiku	Sekmēt iedzīvotājus aktīvāk iesaistīties VRG teritorijā gan kā NVO biedriem, brīvprātīgajiem, amatierkolektīvu dalībniekiem, interešu grupās, būt noderīgiem un uzņemties atbildību par vietējās teritorijas attīstību, veicināt piederības sajūtas veidošanos
Iedzīvotāju sadrumstalotība (sociālā atšķirtība, jaunieši, seniori)	Attīstot sabiedriskos un sociālos pakalpojumus, kā draudi iezīmējas sociālā nevienlīdzība, lokālpatriotisma, deinstitucionalizācijas, sabiedrības atbildības, cieņas un izpratnes trūkums	Veicināt sadarbības veidošanos starp dažādām iedzīvotāju grupām (piemēram, senioru pieredzes nodošana jauniešiem par uzņēmējdarbību, vides aizsardzību, interešu apgūšana (adīšana, aušanas, šūšana, kokapstrāde, u.c.)
Iedzīvotāju novecošana	Sabiedrības novecošanas process tiešā veidā ietekmē iedzīvotāju un tai skaitā darbaspēka skaitu un struktūru	Dažādot aktivitātes senioriem, plānojot izglītības, veselības pasākumus, seniorus iesaistīt uzņēmējdarbībā

1.4. Teritorijas attīstības vajadzību identificēšana un potenciāla analīze

Partnerība organizēja 12 iedzīvotāju tikšanās, 5 tematiskos seminārus un aptaujāja novadu iedzīvotājus teritorijā. Iedzīvotāji vēlas, lai novados **būtu labiekārtota vide** - pieejami jauni velomaršruti, dabas takas, parka, skatu torņi, labiekārtotas peldvietas, daudzdzīvokļu mājas iekšpagalmi, sporta laukumi, saglabāti kultūrvēsturiskie objekti, labiekārtoti ceļi, ierīkots apgaismojums u. c., **tiktu attīstīta uzņēmējdarbība** - izveidotas jaunas tirdzniecības un ēdināšanas vietas, amatu mājas, tūrisma informācijas centri, izveidoti lauksaimniecības uzņēmumi, tiktu veiktas dažādas apmācības u.c, kā arī **nodrošināti dažādi sociālie un sabiedriskie pakalpojumi** - saieta namu, krīžu centra jauniešu centru izveide, bērnu pieskatīšanas pakalpojumu, nometņu attīstība, mobilās aptiekas iegāde, pasākumu rīkošana, kas popularizētu mājražotāju, kolektīvu, vietas atpazīstamību u.c.

Tāpat iezīmējās vairākas jomas un vajadzības, kuras, sadarbojoties vietējiem iedzīvotājiem, nevalstiskajām organizācijām, uzņēmējiem un pašvaldībām, var tikt attīstītas un atbalstītas, veicinot VRG darbības teritorijas attīstību un esošo resursu efektīvāku izmantošanu un apmierinot iedzīvotāju vajadzības.

Attēls 1 Iedzīvotāju potenciāli attīstāmās uzņēmējdarbības nozares VRG teritorijas novados¹

Līdz ar to būtiskākās uzņēmējdarbības jomas, kas veicina teritorijas attīstību ir:

- **Tūrisms un aktīvā atpūta** - teritorijā atrodas daudzveidīgi dabas resursi – meži, purvi un ūdeņi - un ir izdevīgs ģeogrāfiskais novietojums tūristu piesaistei.
- **Lauksaimniecības produktu ražošana, mājražošana un amatniecība** – tiek balstīta uz vietējo iedzīvotāju zināšanām un prasmēm, veicina nodarbinātību.
- **Vietējo preču ražošana un pakalpojumu sniegšana** – tiek atbalstītas preces ar eksporta potenciālu un ar augstu produktu pievienoto vērtību, veicinot VRG teritorijas atpazīstamību.

¹ Pētījuma „Biedrības „Pierīgas partnerība” stratēģijas 2009-2013.gadam izvērtējums un uzņēmējdarbības un sabiedrības dzīves kvalitātes veicināšana partnerības teritorijā” informācija

1.5. Starpteritoriālās un starpvalstu sadarbības vajadzību novērtējums

Biedrība "Pierīgas partnerība" kopā ar Lietuvas Kretingas vietējo Zivsaimniecības grupu 2013.-2015.gadā īstenoja vienu starptautisku projektu. Projekta ietvaros uzņēmēji un saimniecību īpašnieki guva pieredzi zivsaimniecības un tūrisma jomā, tika rīkotas apmācības, organizēti apskates braucieni uz zivsaimniecības un tūrisma vietām ar praktiskām nodarbībām un veicināta savstarpējā sadarbība.

Nākamajā periodā ir nepieciešams veidot jaunas sadarbības saites gan Latvijā, gan arī ārvalstīs, lai īstenotu teritorijai nepieciešamus un nozīmīgus projektus. Ņemot vērā iepriekšminēto, iedzīvotāju vēlmes, teritorijas SVID analīzi, nepieciešams

- būtiski attīstīt koordinētu un vienotu tūrisma, kā arī lauku uzņēmējdarbības (tradicionālā, netradicionālā un alternatīvā lauksaimniecība, mājražošanas un amatniecība) nozares attīstību;
- sekmēt vietējo uzņēmēju saražotās produkcijas noieta tirgu;
- turpināt iesaistīt vietējos iedzīvotājus teritorijas labiekārtošanā.

Nākamajā plānošanas periodā īpaša uzmanība tiek pievērsta arī jauniešu iesaistei, veicinot nepieciešamo prasmju apgūšanu un iesaistīšanos uzņēmējdarbībā.

2. Stratēģiskā daļa

2.1. Vīzija un stratēģiskie mērķi

VĪZIJA

Partnerības teritorija ir ekonomiski un sociāli spēcīga teritorija, ar sakārtotu un kvalitatīvu vidi atpūtai un dzīvošanai.

1. *Ekonomiski spēcīga teritorija* – ekonomiski patstāvīga un aktīva teritorija, kas izmanto savu veiksmīgo ģeogrāfisko izvietojumu, tajā ir labvēlīgi apstākļi jaunu uzņēmumu radīšanai un esošo uzņēmumu attīstībai, kā arī ikviens var pilnveidot savas radošās un profesionālās iemaņas.
2. *Sociāli spēcīga teritorija* - teritorija, kuras iedzīvotāji ir pilsoniski atbildīgi, izglītoti un atvērti jaunām idejām, un ikvienam ir pieejami visi nepieciešamie pakalpojumi kvalitatīvas dzīves telpas attīstībai un ir iespēja pavadīt brīvo laiku atbilstoši savām interesēm un spējām.
3. *Kvalitatīva vide atpūtai un dzīvošanai* – vide, kurā tiek saglabātas un racionāli izmantotas esošās dabas bagātības, un ikviens šo teritoriju pazīst kā aktīvā dzīvesveida un tūrisma vietu

STRATĒĢISKIE MĒRĶI

Balstoties uz VRG teritorijas attīstības vajadzībām, vietējās attīstības stratēģija tiek izstrādāta balstoties uz trijām sfērām – ekonomisko, dzīves telpu un sociālo.

Ņemot vērā teritorijas vajadzības un vīziju, vietējā rīcības grupa definē sekojošus stratēģiskos mērķus.

M1 ATTĪSTĪTA UN KONKURĒTSPĒJĪGA EKONOMISKĀ VIDE

veicināt sabiedrības iesaistīšanos vietējās ekonomikas stiprināšanas iniciatīvās, tā radot jaunas vērtības vietējā teritorijā, produktīvāk izmantojot vietējos resursus, sekmējot sadarbību un vietējo patēriņu, kā arī attīstot jaunus uzņēmējdarbības modeļus, kas paaugstina lauku teritoriju iedzīvotāju dzīves kvalitāti un veicina konkurētspēju un vietējās teritorijas sociālekonomisko attīstību

M2 UZLABOTAS SOCIĀLĀS UN SABIEDRISKĀS AKTIVITĀTES

veicināt sabiedrisko aktivitāšu (t.sk. apmācību un interešu klubu, sociālo aprūpes vietu, kultūras, vides aizsardzības, sporta un citu brīvā laikā pavadīšanas aktivitāšu) dažādošanu, sekmējot iedzīvotāju spēja un iemaņas, radot, pēc iespējas augstāku, pievienoto vērtību, un gala rezultātā ļaujot iedzīvotājiem parūpēties pašiem par sevi, par savām ģimenēm un par savas teritorijas attīstību

M3 SAKĀRTOTA, PIEVILCĪGA DZĪVES UN ATPŪTAS VIDE

veicināt sabiedrības iesaistīšanos vietējā dabas, fiziskā, sociālā un cilvēku kapitāla stiprināšanas un kultūras kapitāla stratēģiskas un ilgtspējīgas izmantošanas un attīstības iniciatīvās, tā palielinot lauku iedzīvotāju drošumspēju, kā arī vietas potenciālu un pievilcību, kas var kļūt par priekšnosacījumu jaunu integrētu tūrisma, kultūras, veselības un citu saistītu pakalpojumu un produktu piedāvājumam.

STARPTERITORIĀLIE UN SADARBĪBAS MĒRĶI

STARPTERITORIĀLĀ SADARBĪBAS
<p>Veicināt:</p> <ul style="list-style-type: none"> • vienotu tūrisma pakalpojumu, t.sk., velotūrisma, attīstīšana; • sociālās uzņēmējdarbības un brīvprātīgo kustības attīstīšana; • vietējo, t.sk. jauniešu un senioru, kopienu iniciatīvas attīstīšana; • vietējo uzņēmēju saražotās produkcijas noieta tirgus sekmēšana;
STARPVALSTU SADARBĪBAS MĒRĶI
<p>Veicināt:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Tūrisma un lauku uzņēmējdarbības, t.sk., sociālās uzņēmējdarbības, veicināšana; • Vietējo uzņēmēju saražotās produkcijas noieta tirgus sekmēšana; • Vietējās kopienas stiprināšana, tradīciju un lokālā patriotisma veicināšana; • Vides un ilgtspējas attīstība;

2.2. Stratēģiskie novērtējuma rādītāji

Stratēģiskais mērķis	Novērtējuma rādītājs	Bāzes gads (2014)	2018	2020
M1 Attīstīta un konkurētspējīga ekonomiskā vide	Uzņēmumu skaits VRG darbības teritorijā	5233	5235 ↑	5237 ↑
M2 Uzlabotas sociālās un sabiedriskās aktivitātes	Biedrību un nodibinājumu skaits VRG darbības teritorijā.	428	428 =	428 =
M3 Sakārtota, pievilcīga dzīves un atpūtas vide	Labiekārtotu tūrisma objektu skaits	5	8 ↑	11 ↑

Stratēģijas mērķa novērtējuma rādītājs ir vērsts uz nodarbinātības veicināšanu un iedzīvotāju ieņēmumu paaugstināšanos. VRG darbības teritorijā uzņēmumu skaits ir augstāks par vidējo Latvijā, līdz ar to mērķis ir saglabāt un noturēt izaugsmes līmeni.

VRG darbības teritorijā ir ievērojams skaits nevalstisko organizāciju, tomēr daudzas no tām ir mazaktīvas vai tikai reģistrētas VRG teritorijā. Stratēģijas mērķa novērtējuma rādītājs vērsts uz esošā nevalstiskā sektora kapacitātes stiprināšanu, kurš savukārt paredz un iesaistīt sabiedriski aktīvos biedrus vietējās kopienas stiprināšanas pasākumos, iedrošinot tos būt aktīviem, līdzdarboties dažādās jomās, veicināt teritorijas atpazīstamību un ekonomisko izaugsmi.

Stratēģijas novērtējuma rādītāji vērsti uz tūrisma un aktīvās atpūtas nozares attīstību. Stratēģijas ietvaros tiks veicināta esošā tūrisma objektu attīstība un jaunu objektu un pakalpojumu veidošanās.

Inovātīvo risinājumu identificēšana un atbilstības kritēriju to novērtēšanai

Jauninājums jeb inovācija
jebkurš jauninājums konkrētajā teritorijā (nevis reģionā, valstī vai plašāk) tādās jomās kā partnerība, metodes, pārvaldība, u.c. ² Inovācijas jeb jauninājumi ir jauni pakalpojumi, jauni produkti, produkti ar jaunu sastāvu, izgudrotie produkti ar jaunu pievienoto vērtību, jauni risinājumi, jaunas tehnoloģijas, kas palielina produkcijas kvalitāti u.c. konkrētas vietējās rīcības grupas teritorijā.

Sabiedrības virzītas vietējās attīstības stratēģijas ietvaros tiks papildus atbalstīta inovatīvu risinājumu ieviešana teritorijā, kas projektu vērtēšanas procesā tiks identificēts pēc sekojoša projektu vērtēšanas kritērijam:

Kritēriju grupa	Kritērijs	Vērtējums / Punkti
Projekta idejas novitāte (jauninājums) biedrības „Pierīgas partnerība” darbības teritorijā	Projekta iesniegumā pamatots, kāpēc projekta ideja ir oriģināla	2
	Projekta iesniegumā nav pietiekami pamatots, kāpēc projekta ideja ir oriģināla	1
	Projekta ideja nav oriģināla	0

Oriģināls – tāds, kas atšķiras no citiem (jauns, nebijis, savdabīgs), tostarp, līdzīga ideja nav īstenota konkrētajā administratīvajā teritorijā, tai ir netradicionāls risinājums, atšķirīga pieeja, sava identitāte, kas veicina arī konkrētās teritorijas atpazīstamību.

Oriģinālu ideju ieviešana ar savu identitāti radīs pievienoto vērtību produktam un vietējai teritorijai, kā arī sekmēs rīcības rezultatīvo rādītāju sasniegšanu - radīti jauni, līdz šim VRG teritorijā nebijuši produkti (t.i. preces un/vai pakalpojumi). Produktiem ar pievienoto vērtību ir konkurētspējas priekšrocības, potenciāls palielināt nodarbināto skaitu un produktivitāti.

² *Saskaņā ar VARAM apstiprinātajām SVVA sagatavošanas vadlīnijām.*

3. Rīcības plāns uzdevumu izpildei

3.1. Eiropas Lauksaimniecības fonda lauku attīstībai atbalstītās rīcības

1. mērķis - Attīstīta un konkurētspējīga ekonomiskā vide

Rīcība 1.1. Atbalsts tūrisma un aktīvās atpūtas veicināšanai

Rīcības apraksts - veicināt tūrisma un rekreācijas iespējas, saglabājot pieejamos dabas un kultūrvēsturiskos resursus, nodrošinot ilgtspējīgu, inovatīvu pakalpojumu pieejamību un veicinot nodarbinātību VRG darbības teritorijā.

Iespējamie risinājumi:

- Jaunu un esošo tūrisma vietu, pakalpojumu attīstība;
- Tūrisma pakalpojumu pieejamības un kvalitātes uzlabošanas;
- Pastaigu/dabas taku izveide;
- Ēdināšanas vietu izveide/uzlabošana

Rīcības ietvaros ir attiecināms:

- jaunu pamatlīdzekļu un programmnodrošinājuma iegāde un uzstādīšana;
- jaunas būvniecības, būves pārbūves, būves ierīkošanas, būves novietošanas un būves atjaunošanas, ja būve tiek tehniski vai funkcionāli uzlabota;
- jaunu būvmateriālu iegāde;
- ar sabiedriskām attiecībām saistītas izmaksas, kas nepieciešamas produktu un pakalpojumu atpazīstamības tēla veidošanai;
- patentu, licenču, autortiesību un preču zīmju saņemšanas vai izmantošanas izmaksas;
- vispārējās izmaksas;
- PVN, ja nav atgūstams.

Rīcības īstenošanas vieta: Babītes novads, Mārupes novads, Olaines novads

Atbilstība Lauku attīstības programmai: apakšpasākuma 19.2. „Darbību īstenošana saskaņā ar SVVA stratēģiju” aktivitātei „Vietējās ekonomikas stiprināšanas iniciatīvas”, darbībai „jaunu produktu un pakalpojumu radīšanai, esošo produktu un pakalpojumu attīstīšanai, to realizēšanai tirgū un kvalitatīvu darba apstākļu radīšanai”.

Rīcība 1.2. Atbalsts lauksaimniecības produktu pārstrādei, mājražošana un amatniecībai, tai skaitā pašu saražotās produkcijas iepakojšanai, to realizēšanai tirgū un kvalitatīvu darba apstākļu radīšanai

Rīcības apraksts - attīstīt lauku uzņēmējdarbības nozares, sekmējot esošo prasmju izmantošanu teritorijas attīstīšanā un atpazīstamībā, tādējādi veicinot nodarbinātību VRG darbības teritorijā un atbalstot produkciju ar eksporta potenciālu.

Iespējamie risinājumi :

- Lauksaimniecības produktu pārstrāde;
- Attīstītas lauku uzņēmējdarbības nozares (mājražošana un amatniecība);
- Tirdzniecības vietas, kurā tiek realizēta vietējā produkcija, iekārtošana, uzlabošana, labiekārtošana, kā arī citu veidu vietējās produkcijas tirgus noieta vietu (piemēram, interneta veikala ierīkošana);
- Degustāciju saimniecību un produktu tūrisma vietu izveide/labiekārtošana;
- Amatnieku mājas izveide, mājražotāju un amatnieku tirdziņi.

Rīcības ietvaros ir attiecināms:

- jaunu pamatlīdzekļu un programnodrošinājuma iegāde un uzstādīšana;
- jaunas būvniecības, būves pārbūves, būves ierīkošanas, būves novietošanas un būves atjaunošanas, ja būve tiek tehniski vai funkcionāli uzlabota;
- jaunu būvmateriālu iegāde;
- ar sabiedriskām attiecībām saistītas izmaksas, kas nepieciešamas produktu un pakalpojumu atpazīstamības tēla veidošanai;
- patentu, licenču, autortiesību un preču zīmju saņemšanas vai izmantošanas izmaksas;
- vispārējās izmaksas;
- PVN, ja nav atgūstams.

Rīcības īstenošanas vieta: Babītes novads, Mārupes novads, Olaines novads

Atbilstība Lauku attīstības programmai: apakšpasākuma 19.2. „Darbību īstenošana saskaņā ar SVVA stratēģiju” aktivitātei „Vietējās ekonomikas stiprināšanas iniciatīvas”, darbībām:

- 1) *jaunu produktu un pakalpojumu radīšanai, esošo produktu un pakalpojumu attīstīšanai, to realizēšanai tirgū un kvalitatīvu darba apstākļu radīšanai;*
- 2) *lauksaimniecības produktu pārstrādei, to realizēšanai tirgū un kvalitatīvu darba apstākļu radīšanai;*
- 3) *tādas vides radīšanai vai labiekārtošanai, kurā tiek realizēta vietējā produkcija, un jaunu realizācijas veidu ieviešanai.*

Rīcība 1.3. Atbalsts uzņēmumu radīšanai un attīstībai

Rīcības apraksts – Attīstīt topošos un esošos uzņēmumus, sekmējot dažādu prasmju izmantošanu teritorijas attīstīšanā un atpazīstamībā, tādejādi veicinot nodarbinātību VRG darbības teritorijā un produktu ražošanu, pakalpojumu sniegšanu, atbalstot produkciju ar eksporta potenciālu.

Iespējamie risinājumi:

- Uzņēmējdarbības attīstībai nepieciešamās infrastruktūras izveide /labiekārtošana, t.sk. apmācību centru izveide/ labiekārtošana;
- Sociālā uzņēmējdarbība;
- Rehabilitācijas, higiēnas un medicīnas centru izveide.

Rīcības ietvaros ir attiecināms:

- jaunu pamatlīdzekļu un programnodrošinājuma iegāde un uzstādīšana;
- jaunas būvniecības, būves pārbūves, būves ierīkošanas, būves novietošanas un būves atjaunošanas, ja būve tiek tehniski vai funkcionāli uzlabota;
- jaunu būvmateriālu iegāde;
- ar sabiedriskām attiecībām saistītas izmaksas, kas nepieciešamas produktu un pakalpojumu atpazīstamības tēla veidošanai;
- patentu, licenču, autortiesību un preču zīmju saņemšanas vai izmantošanas izmaksas;
- vispārējās izmaksas;
- PVN, ja nav atgūstams.

Rīcības īstenošanas vieta: Babītes novads, Mārupes novads, Olaines novads

Atbilstība Lauku attīstības programmai: apakšpasākuma 19.2. „Darbību īstenošana saskaņā ar SVVA stratēģiju” aktivitātei „Vietējās ekonomikas stiprināšanas iniciatīvas”, darbībai - jaunu produktu un pakalpojumu radīšanai, esošo produktu un pakalpojumu attīstīšanai, to realizēšanai tirgū un kvalitatīvu darba apstākļu radīšanai.

2. mērķis –Uzlabotas sociālās un sabiedriskās aktivitātes

Rīcība 2.1. Sabiedrisko aktivitāšu dažādošana

Rīcības apraksts – atbalstīt iniciatīvas, kas veicina teritorijas popularizēšanu, uzņēmējdarbības kapacitātes stiprināšanu, kopienas sadarbību, jauniešu un mazaizsargāto personu iesaisti.

Iespējamie risinājumi :

- Sociālo/saimniecisko/sabiedrisko pakalpojumu centru izveide un to darbības paplašināšana u.c.;
- Mūžizglītības iespējas, interešu izglītība visām paaudzēm;
- Brīvā laika pavadīšanas iespējas, nometnes
- Lokālā patriotisma veicināšana t.sk. veicināt mazākumtautības iesaisti;
- Muzeju, ekspozīciju izveide;
- Jauniešu iniciatīvu centri.

Rīcības ietvaros ir attiecināms:

- jaunu pamatlīdzekļu iegāde un uzstādīšana;
- jaunas būvniecības, būves pārbūves, būves ierīkošanas, būves novietošanas un būves atjaunošanas, ja būve tiek tehniski vai funkcionāli uzlabota;
- jaunu būvmateriālu iegāde;
- teritorijas labiekārtošanas (piemēram, teritorijas asfaltēšana vai cita klājuma ieklāšanas, žoga izbūves, zāliena, ilggadīgo stādījumu un ārējā apgaismojuma ierīkošanas) izmaksas;
- ar sabiedriskām attiecībām saistītas izmaksas, kuras nepieciešamas vietas potenciāla un pievilcības veidošanai;
- vispārējās izmaksas;
- PVN, ja nav atgūstams.

Rīcības īstenošanas vieta: Babītes novads, Mārupes novads, Olaines novads

Atbilstība Lauku attīstības programmai: apakšpasākuma 19.2. „Darbību īstenošana saskaņā ar SVVA stratēģiju” aktivitātei „Vietas potenciāla attīstības iniciatīvas”, darbībai - sabiedrisko aktivitāšu (t.sk. apmācību un interešu klubu, sociālo aprūpes vietu, kultūras, vides aizsardzības, sporta un citu brīvā laikā pavadīšanas aktivitāšu) dažādošana.

3.mērķis – Sakārtota, pievilcīga dzīves un atpūtas vide

Rīcība 3.1. Atbalsts darbības teritorijas nozīmīgiem projektiem

Rīcības apraksts – katram novadam sniegt atbalstu brīvā laika pavadīšanas, kultūras, sporta pasākumu un aktīvās atpūtas vietu izveidei vai labiekārtošanai, kas saistīti ar tūrismu t.sk. velotūrismu, tādējādi popularizējot VRG darbības teritoriju kā kvalitatīvu dzīves, atpūtas un tūrisma vietu. Rīcība stratēģisko projektu (skat.3.4.sadaļu) īstenošanai.

Iespējamie risinājumi :

- Dabas taku/parku izveide;
- Aktīvās atpūtas, tūrisma vietu izveide.

Rīcības ietvaros ir attiecināms:

- jaunu pamatlīdzekļu iegāde un uzstādīšana;
- jaunas būvniecības, būves pārbūves, būves ierīkošanas, būves novietošanas un būves atjaunošanas, un būves restaurācijas izmaksas, ja būve tiek tehniski vai funkcionāli uzlabota;
- jaunu būvmateriālu iegāde;
- teritorijas labiekārtošanas (piemēram, teritorijas asfaltēšana vai cita klājuma ieklāšanas, žoga izbūves, zāliena, ilggadīgo stādījumu un ārējā apgaismojuma ierīkošanas) izmaksas;
- ar sabiedriskām attiecībām saistītas izmaksas, kuras nepieciešamas vietas potenciāla un pievilcības veidošanai;
- vispārējās izmaksas;
- PVN, ja nav atgūstams.

Rīcības īstenošanas vieta: Babītes novads, Mārupes novads, Olaines novads

Atbilstība Lauku attīstības programmai: apakšpasākuma 19.2. „Darbību īstenošana saskaņā ar SVVA stratēģiju” aktivitātei „Vietas potenciāla attīstības iniciatīvas”, darbībai - jaunu produktu un pakalpojumu radīšanai, vietējās teritorijas, t.sk. dabas un kultūras objektu, sakārtošana pakalpojumu pieejamībai, kvalitātei un sasniedzamībai.

Rīcība 3.2. Vietējās teritorijas, t.sk., dabas un kultūras objektu, sakārtošana pakalpojumu pieejamībai, kvalitātei un sasniedzamībai

Rīcības apraksts - sekmēt apkārtējā vidē esošo resursu izmantošanu teritorijas attīstīšanā un atpazīstamībā, atbalstot projektus saistībā ar apkārtējās vides sakopšanu, labiekārtošanu un tajā esošo kultūrvēsturisko, ainavisko, intelektuālo vērtību apzināšanu un pieejamības nodrošināšanu sabiedrībai.

Iespējamie risinājumi:

- Atbalsts brīvā laika pavadīšanas, kultūras, sporta pasākumu un aktīvās atpūtas vietu izveidei vai labiekārtošanai;
- Dabisko mežu un purvu ainavisko vērtību iekļaušanu tūrisma maršrutos;
- Skatpunktu labiekārtošanu;
- Sakārtota publiskā infrastruktūra, veicinot veselīgu brīvā laika pavadīšanu iedzīvotājiem un veicinot tūrisma attīstību
- Atbalsts informatīvo norāžu, zīmju, karšu un shēmu par tūrisma objektiem, kultūrvēsturiskajām un dabas vērtībām, apskates objektiem, sabiedriskajām vietām partnerības teritorijā izgatavošanai un uzstādīšanai;
- Velocelīņu, dabas un pastaigu taku ierīkošana, labiekārtošana

Rīcības ietvaros ir attiecināms:

- jaunu pamatlīdzekļu iegāde un uzstādīšana;
- jaunas būvniecības, būves pārbūves, būves ierīkošanas, būves novietošanas un būves atjaunošanas, un būves restaurācijas izmaksas, ja būve tiek tehniski vai funkcionāli uzlabota;
- jaunu būvmateriālu iegāde;
- teritorijas labiekārtošanas (piemēram, teritorijas asfaltēšana vai cita klājuma ieklāšanas, žoga izbūves, zāliena, ilggadīgo stādījumu un ārējā apgaismojuma ierīkošanas) izmaksas;
- ar sabiedriskām attiecībām saistītas izmaksas, kuras nepieciešamas vietas potenciāla un pievilcības veidošanai;
- vispārējās izmaksas;
- PVN, ja nav atgūstams.

Rīcības īstenošanas vieta: Babītes novads, Mārupes novads, Olaines novads

Atbilstība Lauku attīstības programmai: apakšpasākuma 19.2. „Darbību īstenošana saskaņā ar SVVA stratēģiju” aktivitātei „Vietas potenciāla attīstības iniciatīvas”, darbībai - jaunu produktu un pakalpojumu radīšanai, vietējās teritorijas, t.sk. dabas un kultūras objektu, sakārtošana pakalpojumu pieejamībai, kvalitātei un sasniedzamībai.

3.2. Rīcības plāns

Nr. p. k.	Mērķis/rīcība	Lauku attīstības programmas apakšpasākuma aktivitāte	Maksimālā attiecināmo izmaksu summa vienam projektam (euro)	Maksimālā atbalsta intensitāte (%)	Īstenošanas kārtas (izsludināšanas princips)	Rezultātu rādītāji
M1 Attīstīta un konkurētspējīga ekonomiskā vide						
1.1.	Atbalsts tūrisma un aktīvās atpūtas veicināšanai	5.1. „Vietējās ekonomikas stiprināšanas iniciatīvas”	20 000 EUR; 50 000 EUR – ja ieguldījumi būvniecībā ir vismaz 70 % no projekta attiecināmo izmaksu summas	70 % 80% kopprojektiem	2016.gadā (vismaz viena kārtā); 2017.gadā – (vismaz viena kārtā) 2018.gadā - (ja nepieciešams) 2019.gadā - nepārtrauktā pieteikšanās 2020.gadā – ja nepieciešams	<ul style="list-style-type: none"> • atbalstīti vismaz 10 esošie/topošie tūrisma pakalpojuma sniedzēji • radītas 3 darbavietas
1.2.	Atbalsts lauksaimniecības produktu pārstrādei, mājražošanai un amatniecībai, tai skaitā pašu saražotās produkcijas iepakojšanai, to realizēšanai tirgū un kvalitatīvu darba apstākļu radīšanai	5.1. „Vietējās ekonomikas stiprināšanas iniciatīvas”	20 000 EUR; 50 000 EUR, ja ieguldījumi būvniecībā ir vismaz 70 % no projekta attiecināmo izmaksu summas	70 % 80% kopprojektiem	2016.gadā (vismaz viena kārtā); 2017.gadā – (vismaz viena kārtā) 2018.gadā - (ja nepieciešams) 2019.gadā - nepārtrauktā pieteikšanās 2020.gadā – ja nepieciešams	<ul style="list-style-type: none"> • atbalstīti vismaz 8 uzņēmumi; • atbalstīta vismaz 1 produktu noieta vieta; • iekārtota vismaz 1 darbnīca /degustācijas vieta • radītas 3 darbavietas
1.3	Atbalsts uzņēmumu radīšanai un attīstībai	5.1. „Vietējās ekonomikas stiprināšanas iniciatīvas”	20 000 EUR; 50 000 EUR, ja ieguldījumi būvniecībā ir vismaz 70 % no projekta attiecināmo izmaksu summas	70 % 80 % kopprojektiem	2016.gadā (vismaz viena kārtā); 2017.gadā – (vismaz viena kārtā) 2018.gadā - (ja nepieciešams) 2019.gadā - nepārtrauktā pieteikšanās 2020.gadā – ja nepieciešams	<ul style="list-style-type: none"> • atbalstīti vismaz 5 esošie/topošie uzņēmumi • radītas 2 darbavietas

Nr. p. k.	Mērķis/rīcība	Lauku attīstības programmas apakšpasākuma aktivitāte	Maksimālā attiecināmo izmaksu summa vienam projektam (euro)	Maksimālā atbalsta intensitāte (%)	Īstenošanas kārtas (izsludināšanas princips)	Rezultātu rādītāji
M2 Uzlabotas sociālās un sabiedriskās aktivitātes						
2.1.	Atbalsts sabiedrisko aktivitāšu dažādošanai	5.2. Vietas potenciāla attīstības iniciatīvas	15 000 EUR 50 000 EUR – ja plānots izveidot jaunu publisko ēku	90%	2016.gadā (vismaz viena kārtā); 2017.gadā – (vismaz viena kārtā) 2018.gadā - (ja nepieciešams) 2019.gadā - nepārtrauktā pieteikšanās 2020.gadā – ja nepieciešams	<ul style="list-style-type: none"> vismaz 6 uzlabotas vai izveidotas jaunas sabiedriskās aktivitātes; labiekārtotas/ izveidotas vismaz 6 sporta, kultūras, brīvā laika pavadīšanas, mūžizglītības pasākumu un brīvā laika pavadīšanas infrastruktūra
M3 Sakārtota, pievilcīga dzīves un atpūtas vide						
3.1.	Atbalsts darbības teritorijas nozīmīgiem projektiem:	5.2. Vietas potenciāla attīstības iniciatīvas	50 000 EUR	90 %	2016.gadā (viena kārtā) 2017.gadā (ja nepieciešams)	atbalstīti vismaz 3 publiskās infrastruktūras vai rekreācijas objekti, t.sk.:
3.1.1	<i>Skultes dabas un atpūtas parka izveide</i>					1 publiskās infrastruktūras izveide Mārupes novadā
3.1.2	<i>Dabas takas izveide apkārt Līduma karjeram jeb Klīvēs</i>					1 publiskās infrastruktūras izveide Olaines novadā
3.1.3	<i>Dabas takas izveide pie Babītes ezera</i>					1 publiskās infrastruktūras izveide Babītes novadā
3.2	Vietējās teritorijas, t.sk. dabas un kultūras objektu, sakārtošana pakalpojumu pieejamībai, kvalitātei un sasniedzamībai	5.2. Vietas potenciāla attīstības iniciatīvas	15 000 EUR 50 000 EUR – ja plānots labiekārtot kultūrvēstures objektu	90 %	2016.gadā (vismaz viena kārtā); 2017.gadā – (vismaz viena kārtā) 2018.gadā - (ja nepieciešams) 2019.gadā - nepārtrauktā pieteikšanās 2020.gadā – ja nepieciešams	atbalstīti vismaz 10 publiskās infrastruktūras vai rekreācijas objekti

3.3. Cita ārējā finansējuma nepieciešamība un piesaistīšanas novērtējums

Stratēģijā noteikto mērķu sasniegšanā biedrība plāno izmantot arī citus finansējuma avotus, tādejādi veicinot stratēģijas kvalitatīvāku un efektīvāku mērķu sasniegšanu.

Projekta apraksts	Iespējamais finansējuma avots	Projekta īstenošanas laiks
M1 Attīstīta un konkurētspējīga ekonomiskā vide		
Jauniešu prasmju attīstīšanas, iesaiste vietējās teritorijas attīstībā un lauku uzņēmējdarbībā.	Erasmus +	2016.-2020.g
Vienotu tūrisma pakalpojumu izstrāde, veicinot VRG darbības teritorijas atpazīstamību, vietējās produkcijas noieta tirgus sekmēšana	Centrālā Baltijas jūras reģiona pārrobežu sadarbības programma	2016.-2020.g
M2 Uzlabotas sociālās un sabiedriskās aktivitātes		
NVO kapacitātes stiprināšana, brīvprātīgā darba veicināšana, sabiedrisko aktivitāšu dažādošana un sociālo riska grupu integrēšana	Sabiedrības integrācijas fonds	2016.-2020.g
M3 Sakārtota, pievilcīga dzīves un atpūtas vide		
Vides resursu efektīva izmantošana, veicinot iedzīvotāju izglītošanu par klimata izmaiņām	VARAM programma Erasmus+	2016.-2020.g

Stratēģisko mērķu sasniegšanai biedrība plāno piesaistīt gan valsts, gan Eiropas Savienības un citus līdzekļus.

3.4. Stratēģiskie projekti

Ņemot vērā iedzīvotāju vajadzības, stratēģijā minēto, katra novada pašvaldība organizēja darba grupu, kurā izvirzīja teritorijai nozīmīgo projektu, kas veicinās tūrisma, t.sk., velotūrisma attīstību novados. Katrā novadā tika izvirzīts viens teritorijai nozīmīgs projekts ārpus vietējās nozīmes attīstības centiem, tādejādi veicinot VRG darbības teritorija vienmērīgu attīstību. Projektā tiks izveidotas/labiekārtotas atpūtas un rekreācijas vietas iedzīvotājiem un tūristiem pie esošajiem velomaršrutiem, popularizējot veselīgo dzīvesveidu. Turklāt, šādi arī tiktu ilgtspējīgi izmantoti Olaines un Mārupes novados esošie dabas resursi, Babītes novadā attīstīts vēsturiskais centrs.

1. Mārupes novadā –Skultes dabas un atpūtas parka izveide

Mārupes novadā plānots izveidot dabas parku aiz Skultes dienas centra esošā meža teritorijā, ierīkojot apgaismojumu, celiņus, paaugstinot iedzīvotāju drošumspēju, piemērojot teritoriju ģimenēm ar bērniem, ciemata viesiem. Skultes ciems savas vēstures dēļ perspektīvā varētu attīstīties par vienu no Mārupes novada viesu visvairāk apmeklētajām teritorijām. Blakus dabas parkam ir dažādi apskates objekti - reaktīvais bumbvedējs (IL-28), Skultes sākumskolā izveidota ekspozīcija, dienas centrs, starptautiskās lidostas “Rīga” lidlauks. Aktīvās atpūtas cienītājiem iespējams izmēģināt aviācijas velomaršrutu un Skultes stadionu.

2. Olaines novadā dabas takas izveide apkārt Līduma karjeram jeb Klīvēs.

Olaines novadā plānots izveidot dabas taku apkārt Līduma (Klīves) karjeram, lai veicinātu tūrisma, rekreācijas un atpūtas iespējas novada iedzīvotājiem un viesiem. Dabas takas izveide veicinātu aktīvu un veselīgu dzīvesveidu iedzīvotāju vidū, tiktu sakārtota liela teritorijas daļa, kas nākotnē varētu būt viens no populāriem aktīvā tūrisma objektiem Pierīgas iedzīvotāju vidū.

3. Dabas takas izveide pie Babītes ezera

Tā kā jau tagad Babītes ezers ir pievilcīgs tūrisma objekts dabas draugiem, tad Babītes novada pašvaldība Stratēģiskā projekta ietvaros plāno izveidot dabas taku pa Babītes ezera aizsargdambi, ar diviem putnu vērošanas skatu torņiem, no Vīkuļu ciema līdz pat Lāču maizes ceptuvei, lai veicinātu tūrisma rekreācijas un atpūtas iespējas novada iedzīvotājiem un viesiem.

4. Īstenošana un novērtēšana

4.1. Vietējās rīcības grupas informācijas tīklu veidošanas apraksts un sadarbības nodrošināšana ar dažādām tās darbības teritorijā esošajām organizācijām

Biedrības darbu organizē valde, kas sastāv no 3 cilvēkiem. Biedrības Padome apstiprina stratēģiju un vērtē iesniegtos projektus.

Biedrības darbinieki izpilda Padomes uzstādījumus un stratēģijā noteiktos darbības virzienus. Organizējot dažādus pasākumus (apmācības, semināri, darba grupas), kas vērsti uz iedzīvotāju, uzņēmēju, mājrāzotāju, NVO, jauniešu zināšanu līmeņa celšanu, darbinieki stiprina sabiedrības spēju efektīvi, ilgtspējīgi, darboties un piesaistīt Eiropas Savienības fondu līdzekļus.

Veidojot publicitāti, darbinieki apzina un motivē sabiedrību iesaistīties aktivitātēs teritorijā un uzņēmējus - ekonomikas stiprināšanas pasākumos.

Darbinieki izsludina projektu konkursu, sniedz publicitāti par LEADER pieejas īstenošanu, organizē iedzīvotāju apmācību projektu sagatavošanā, pieņem projektus un organizē projektu vērtēšanu biedrības Padomei. Padome izvērtē projektu iesniegumus. Darbinieki ar savu darbību veicina stratēģijā noteikto mērķu sasniegšanu, apkopo stratēģijas rezultātus un veic projektu uzraudzību.

Paredzēts, ka pastāvīgi minēto darbu veic divi darbinieki, viens būs atbildīgs par biedrības darbības nodrošināšanu, otrs par sabiedrības aktivizēšanu. Atkarībā no nepieciešamības un darbu apjomiem tiks piesaistīti citi speciālisti darbības nodrošināšanai.

Informācijas izplatīšanai par VRG stratēģijas īstenošanas uzsākšanu un projektu konkursiem, biedrība izmanto novada vietējās avīzes „Mārupes Vēstis”, „Olaines Ziņas”, „Babītes Ziņas”, biedrības mājas lapu www.pierigaspartneriba.lv, sociālos tīklus, kā arī elektroniski sūtot informāciju aktīvajiem iedzīvotājiem un organizācijām.

Vienlaicīgi biedrība rīko un piedalās dažādos informatīvos semināros - jauniešiem, uzņēmējiem, mājrāzotājiem, NVO, tūrisma pakalpojumu sniedzējiem. Semināru laikā veltīts daudz uzmanības kopprojektu ideju attīstībai, strādājot darba grupās un ģenerējot kopprojektus no tā idejas līdz realizēšanai. Jaunu, inovatīvu risinājumu meklējumiem tiek rīkotas sanāksmes, darba grupas, diskusijas, piesaistot iestāžu vadītājus un citus speciālistus stāstīt par labās prakses piemēriem, veiksmes stāstiem.

Arī turpmāk katra novada teritorijā biedrība rīkos seminārus, uzturot ciešu saikni un informācijas apmaiņu starp VRG un iedzīvotājiem, tostarp esošajiem un potenciālajiem projektu iesniedzējiem. Informētības veicināšanai VRG aktualitātes interesentiem tiks nosūtītas elektroniski

Visi iepriekšminētie pasākumi vērsti uz iedzīvotāju, NVO, uzņēmumu aktivizēšanu un motivēšanu iesaistīties teritorijas attīstībā, kā arī SVVA stratēģijas popularizēšanu un īstenošanu. Biedrības darbība sniedz atbalstu potenciālajiem atbalsta saņēmējiem projektu ideju radīšanā, izstrādāšanā un projektu pieteikumu sagatavošanā. Īpaša uzmanība tiek veltīta jauniešu aktivizēšanai, tādēļ biedrība plāno piesaistīt jauniešu koordinātoru, kas veicinās jauniešu aktivitātes.

Tas, cik un kāda līmeņa speciālisti tiks piesaistīti, tiks lemts saskaņā ar administratīvo izmaksu pieejamību biedrībai stratēģijas ietvaros un ārējo finansējuma piesaistes iespējām.

4.2. Papildinātības nodrošināšana ar Eiropas Savienības struktūrfondu darbības programmas specifiskajiem atbalsta mērķiem

Atbilstoši darbības programmai „Izaugsme un nodarbinātība” (apstiprināta EK 11.11.2014.) ir noteikti specifiskie atbalsta mērķi (turpmāk - SAM). Šī darbības programma nosaka ES fondu investīciju principus, sasniedzamos rezultātus un atbalsta jomas nākamajiem septiņiem gadiem. SVVA ietvaros ietvertā darbība saskan ar šiem Eiropas Savienības struktūrfondu atbalsta mērķiem:

3.3.1. SAM: sekmēt MVK izveidi un attīstību, īpaši apstrādes rūpniecībā un RIS3 (viedās specializācijas stratēģijas) prioritārajās nozarēs (zināšanu ietilpīga bioekonomika; biomedicīna, medicīnas tehnoloģijas, biofarmācija un biotehnoloģijas; informācijas un komunikāciju tehnoloģijas; viedā enerģētika un viedie materiāli, tehnoloģijas un inženiersistēmas).

SAM ietvaros tiks veicināta jaunu komersantu veidošana, esošu komersantu izaugsme, kam būs tieša ietekme uz jaunu darbavietu radīšanu, produktivitātes kāpumu un inovāciju pakalpojumu pieprasījuma pieaugumu.

Piedāvājums no SVVA stratēģijas - tiešas investīcijas jaunu uzņēmumu veidošanā.

SVVA mērķis - Attīstīta un konkurētspējīga ekonomiskā vide.

Piemēram: Aprīkojums jaunajam uzņēmējam, telpu ierīkošana, pamatlīdzekļu iegāde produkcijas ražošanai vai pakalpojumu sniegšanai.

5.5.1. SAM: saglabāt, aizsargāt un attīstīt nozīmīgu kultūras un dabas mantojumu, kā arī attīstīt ar to saistītos pakalpojumus.

Investīcijas paredzētas teritorijās ar pilnvērtīgi neizmantotu attīstības potenciālu – kultūrvēsturisko teritoriju un ainavu koncentrācijas vietās ar izcilām kultūras un dabas vērtībām, izņemot Natura 2000 tīklā Latvijā iekļautās teritorijas. Investīcijas tiks veiktas saskaņā ar attiecīgo pašvaldību attīstības programmām.

SVVA stratēģijas: atbalsts nozīmīgu kultūras un dabas mantojuma objektu un saistītās infrastruktūras atjaunošana, pārbūve un restaurācija, jaunas infrastruktūras būvniecība ar mērķi pilnveidot kultūras un dabas mantojuma objektā nodrošinātos pakalpojumus, kā arī jaunu pakalpojumu izveidi.

SVVA mērķis - Sakārtota, pievilcīga dzīves un atpūtas vide.

Piemēram: piekļuves nodrošināšana ūdeņu piekrastei vai kultūrvēsturiskiem objektiem (ceļš, velosliņš, auto stāvlaukums, u.c.), atpūtas vietu un parku labiekārtošana, vēsturiskā mantojuma, kultūras objektu atjaunošana.

8.4.1.SAM: pilnveidot nodarbināto personu profesionālo kompetenci darba tirgus disproporcijas mazināšanai

Lai novērstu darbaspēka kvalifikācijas neatbilstību darba tirgus pieprasījumam, veicinātu strādājošo konkurētspēju, nepieciešams attīstīt kompetences formālā izglītībā, kā arī ārpus formālās izglītības visa mūža garumā.

SVVA mērķis - Uzlabotas sociālās un sabiedriskās aktivitātes

Piedāvājums no SVVA stratēģijas - amatniecības, lauksaimniecības, demonstrējumu darbnīcu, mūžizglītības, jauniešu, uzņēmējdarbības centru izveidošana ar mērķi izglītēt iedzīvotājus un dot praktiska darba pieredzi, tiešs atbalsts uzņēmējiem un biedrībām aprīkojuma un pamatlīdzekļu iegādei.

4.3. Projektu vērtēšanas kritēriji un kārtība, t.sk. interešu konflikta novēršana

Projektu iesniegumu pieņemšanas kārtība tiek organizēta saskaņā ar Noteikumiem Nr.590³ „Darbību īstenošana saskaņā ar sabiedrības virzītas vietējās attīstības stratēģiju” 39.-42.punktu. VRG sludinājumus par projektu iesniegumu pieņemšanu ievieto :

- VRG mājas lapā www.pierigaspartneriba.lv un Lauku atbalsta dienesta mājas lapā www.lad.gov.lv;
- VRG darbības teritorijā esošo pašvaldību laikrakstos un mājas lapās.

Interesentiem tiek nodrošināta iespēja iepazīties ar stratēģiju VRG un Lauku atbalsta dienesta mājas lapā un klātienē VRG telpās. Projektu pieteikumu veidlapas un saistošā dokumentācija pieejamas iepazīties VRG mājas lapā www.pierigaspartneriba.lv kā arī Lauku atbalsta dienesta mājas lapā www.lad.gov.lv.

Projektu pieteikumu vērtēšanas kārtība - katru pieteikumu vērtē projektu vērtēšanas komisijas locekļi. Projektu vērtēšanas notiek saskaņā ar nolikumu, kurā aprakstīta projektu vērtēšanas komisijas izveidošanas kārtība, tās uzdevumi, pienākumi un atbildība, t.sk. interešu konflikta novēršana.

Projektu vērtēšanas komisijai ir tiesības lūgt pretendentiem prezentēt iesniegto projektu vērtēšanas komisijai klātienē. Prezentācijas ilgums ~5 min., kura laikā komisija tiek iepazīstināta ar:

- Projekta mērķi;
- Projektā plānotajām aktivitātēm;
- Kāda problēma tiks risināta ar projektu;
- Projekta rezultātiem;
- Projekta ilgtspēju,
- Citu projekta iesniedzēja ieskatos būtisku informāciju.

Ja projektu vērtēšanas kritērijā „Projekts ir atbilstošs SVVA stratēģijai un ir saskaņā rīcības plānā noteikto rīcību un VRG darbības teritoriju” saņemts vērtējums „Nē”, tad projekts tālāk netiek vērtēts un tiek noraidīts.

Atbilstoši Lauku attīstības programmā minētajam priekšroka tiek dota projektiem, kas atstāj ilgtspējīgu efektu, paredz inovatīvus risinājumus, veicina nodarbinātību, ir kopdarbība, savukārt ja projekts ir vērsts uz sabiedrisko labumu, būtu ņemams vērā arī, cik liels ir labuma guvēju loks, kāda ir projekta ietekmes teritorija (pagasta, novada vai vairāku novadu līmenis), jauniešu iesaiste un pieejamība cilvēkiem ar īpašām vajadzībām.

Projektu vērtēšanā ir noteikts minimālais punktu skaits, kas projektam ir jāiegūst, lai tas būtu atbilstošs vietējās attīstības stratēģijai. Aktivitātēm „Vietējās ekonomikas stiprināšanas iniciatīvas” un „Vietas potenciāla attīstības iniciatīvas” ir atšķirīgi vērtēšanas kritēriji.

Interešu konflikta novēršana

---

³ 2015.gada 13.oktobra Ministru kabinata noteikumi Nr.590 „Valsts un Eiropas Savienības atbalsta piešķiršanas kārtība lauku attīstībai apakšpasākumā "Darbību īstenošana saskaņā ar sabiedrības virzītas vietējās attīstības stratēģiju"”

Pirms katra projekta iesnieguma vērtēšanas komisijas loceklis aizpilda interešu konflikta novērtēšanas deklarāciju, apstiprinot, ka viņš nav ieinteresēts šī projekta vērtējumā. Tie projektu vērtēšanas komisijas locekļi, kas ir ieinteresēti kāda projekta vērtējumā, attiecīgā projekta iesniegumu vērtēšanas kārtā nepiedalās. Katrs vērtētājs aizpilda individuālo projekta vērtētāja lapu. Projekta iesniegumam piešķirtie vērtētāju punkti tiek saskaitīti un veido projekta iesniegumam piešķirto punktu summu. Projektu vērtēšanas komisija sagatavo atzinumu par pieteikuma iesniegumu vērtējumu un iesniedz to Padomei. Galīgo lēmumu par projekta vērtējumu un atbilstību pieņem Padome, ievērojot nolikumā un normatīvajos aktos noteikto pārstāvniecību. 2. pielikumā ir pievienota deklarācijas forma par objektivitātes un konfidencialitātes ievērošanu un apliecinājums.

Vērtēšanas kritēriji

Projekta atbilstības kritēriji aktivitātē "Vietējās ekonomikas stiprināšanas iniciatīvas" Sabiedrības virzītā vietējās attīstības stratēģijas rīcībai 1.1. „Atbalsts tūrisma un aktīvās atpūtas veicināšanai”, rīcībai 1.2. „Atbalsts lauksaimniecības produktu pārstrādei, mājražošanai un amatniecībai, tai skaitā pašu saražotās produkcijas iepakojšanai, to realizēšanai tirgū un kvalitatīvu darba apstākļu radīšanai” un rīcībai 1.3. „Atbalsts uzņēmumu radīšanai un attīstībai”.				
Nr.p.k	Atbilstības kritērijs	Iespējamais punktu skaits		Projekta iesnieguma sadaļa
1	Projekts ir atbilstošs SVVA stratēģijai:	Atbilst	Neatbilst	
	Startēģiskajam mērķim un rīcībai			
	SVVA stratēģijas īstenošanas teritorijai			
Ja kritērijs Nr.1. tiek novērtēts kā neatbilstošs, projekts tālāk netiek vērtēts. Projekts saņem negatīvu atzinumu un kopējais punktu skaits netiek piešķirts, atzinumā norādot 0 punkti.				
Vispārējie kritēriji				
2. Projektā plānotās rīcības pamatojums				
2.1.	Sniegts pamatots vietējo iedzīvotāju vajadzības/problēmas apraksts, kas balstīts uz SVVA stratēģiju	-	0;0.5 vai 1	B6.1.
2.2.	Sniegts projektā plānoto aktivitāšu pamatojums un nepieciešamība konstatētās vajadzības/problēmas risināšanai		0 vai 1	B6.1.; B9;
2.3	Tirgus analīze <i>Punkti summējas.</i> Norādīti konkurenti– 0.5 punkts	-	0;0.5 vai 1	B6; B15;

	Aprakstīts produkta/pakalpojuma raksturojošās iezīmes un atšķirības no konkurentiem– 0.5 punkts;			
3.	Atbalsta pretendenta atbilstība			
3.1.	Projekta īstenošanai ir nepieciešamā pieredze, zināšanas	-	0 vai 1	A2
3.2.	Projekta īstenošanai ir nepieciešamie materiālie resursi	-	0 vai 1	A3
4.	Projekta īstenošana			
4.1.	Projekta iesniegumā norāda projekta ieviešanas shēma		0 vai 1	B6; B9;
4.2.	Plānotajai darbībai izvērtēti iespējamie riski		0; 0,5 vai 1	B15
4.3.	Kopprojekts		0 vai 2	A2
5	Projekta rezultāts			
5.1.	Projekta ilgtspējība ir novērtēta un pamatota. Obligāta prasība pievienot ilgtermiņa darbības plānu		0 vai 1	B15; C1; C2; C3;
5.2.	Projektā plānotas un aprakstītas aktivitātes projekta publicitātes nodrošināšanai un informācijas izplatīšanai Punkti summējas Publicitāte – 1 punkts Mārketinga aktivitātes – 1 punkts	-	0; 1 vai 2	B13; B15
6.	Projekta idejas novitāte (jauninājums) biedrības „Pierīgas partnerība” darbības teritorijā	Projekta iesniegumā pamatots, kāpēc projekta ideja ir oriģināla	2	B3

		Projekta iesniegumā nav pietiekami pamatots, kāpēc projekta ideja ir oriģināla	1	
		Projekta ideja nav oriģināla	0	
Specifiskie kritēriji				
7	Plānotās investīcijas	Būvniecības izmaksas (B8.2. vai B8.3.sadaļa)	1	B8
		Pamatlīdzekļu iegāde, pārvietojamā tehnikas iegāde, citi	0	
8	Radītas jaunas darbavietas	Projektā plānota jaunu darbavietu izveide	1	B4;C2
		Projektā nav plānota jaunu darbavietu izveide	0	
9	Projektu iesniedz mērķgrupas ⁴ persona vai paredzēta šo personu iesaiste un/vai nodarbinātība	Projekts paredz šo personu iesaisti un/vai nodarbinātību	1	B6.; B15
		Projektā nav paredzēta šo personu iesaiste un/vai nodarbinātība	0	
10	Projekta finansējums	Pretendents nodrošina līdzfinansējuma daļu, kas ir vienāda ar minimāli pieļaujamo attiecīgam pretendētājam	0	B6.3.; B8.

⁴ Mērķgrupa - invalīdi, personas virs darbaspējas vecuma, pirmspensijas vecuma, 15–25 gadus veci jaunieši, daudz bērnu ģimenes, personas, kuras atbrīvotas no brīvības atņemšanas iestādēm, ilgstoši bezdarbnieki.

		Pretendents nodrošina līdzfinansējuma daļu, kas ir līdz 10 % lielākā par minimāli pieļaujamo attiecīgā pretendenta	1	
		Pretendents nodrošina līdzfinansējuma daļu, kas ir vismaz par 10% lielākā par minimāli pieļaujamo attiecīgā pretendenta	2	
Maksimālais punktu skaits			19	
Minimālais punktu skaits, kas projektam ir jāiegūst, lai tas būtu atbilstošs vietējās attīstības stratēģijai:			10	

Ja vairāki projekti ir ieguvuši vienādu punktu skaitu, priekšroku dod projektiem, kuriem:

1. Tiek sasniegti vairāki atbilstošās rīcības rezultatīvie rādītāji. Ja šis kritērijs neatrisina problēmu, tiek ņemts vērā nākamais kritērijs
2. Projekts, kurš saņēmis vairāk punktu specifiskajos vērtēšanas kritērijos kopā. Ja šis kritērijs neatrisina problēmu, tiek ņemts vērā nākamais kritērijs.
3. Ja vairāki projekti ir ieguvuši vienādu punktu skaitu, priekšroku dod projektiem, kurus paredzēts realizēt ar mazākām kopējām attiecināmajām izmaksām.

Projekta atbilstības kritēriji aktivitātē „Vietas potenciāla attīstības iniciatīvas” sabiedrības virzīta vietējā attīstības stratēģijas Rīcībai 2.1. „Sabiedrisko aktivitāšu dažādošana” Rīcībai 3.1 „Atbalsts darbības teritorijas nozīmīgiem projektiem”; Rīcībai 3.2 „Vietējās teritorijas, t.sk., dabas un kultūras objektu, sakārtošana pakalpojumu pieejamībai, kvalitātei un sasniedzamībai”				
Nr.p.k	Atbilstības kritērijs	Iespējamais punktu skaits		Projekta iesnieguma sadaļa
1	Projekts ir atbilstošs SVVA stratēģijai:	Atbilst	Neatbilst	

	Startējiskajam mērķim un rīcībai			
	SVVA stratēģijas īstenošanas teritorijai			
	Sabiedriskā labuma projektam			
Ja kritērijs Nr.1. tiek novērtēts kā neatbilstošs, projekts tālāk netiek vērtēts. Projekts saņem negatīvu atzinumu un kopējais punktu skaits netiek piešķirts, atzinumā norādot 0 punkti.				
Vispārējie kritēriji				
2. Projektā plānotās rīcības pamatojums				
2.1.	Sniegts pamatots vietējo iedzīvotāju vajadzības/problēmas apraksts, kas balstīts uz SVVA stratēģiju	-	0;0.5 vai 1	B6.1.
2.2.	Sniegts projektā plānoto aktivitāšu pamatojums un nepieciešamība konstatētās vajadzības/problēmas risināšanai		0 vai 1	B6.1.; B9;
2.3	Tirgus analīze <i>Punkti summējas.</i> Norādīti konkurenti– 0.5 punkts Aprakstīts produkta/pakalpojuma raksturojošās iezīmes un atšķirības no konkurentiem– 0.5 punkts;	-	0;0.5 vai 1	B6; B15;
3.	Atbalsta pretendenta atbilstība			
3.1.	Projekta īstenošanai ir nepieciešamā pieredze,zināšanas	-	0 vai 1	A2
3.2.	Projekta īstenošanai ir nepieciešamie materiālie resursi	-	0 vai 1	A3

4.	Projekta īstenošana			
4.1.	Projekta iesniegumā norāda projekta ieviešanas shēma		0 vai 1	B6; B9;
4.2.	Plānotajai darbībai izvērtēti iespējamie riski		0; 0,5 vai 1	B15
4.3.	Sadarbība		0 vai 1	A13
5	Projekta rezultāts			
5.1.	Projekta ilgtspējība ir novērtēta un pamatota. Obligāta prasība pievienot ilgtermiņa darbības plānu		0 vai 1	B15; C1; C2; C3;
5.2.	Projektā plānotas un aprakstītas aktivitātes projekta publicitātes nodrošināšanai un informācijas izplatīšanai Punkti summējas Publicitāte – 1 punkts Mārketinga aktivitātes – 1 punkts	-	0; 1 vai 2	B13; B15
6.	Projekta idejas novitāte (jauninājums) biedrības „Pierīgas partnerība” darbības teritorijā	Projekta iesniegumā pamatots, kāpēc projekta ideja ir oriģināla	2	B3
Projekta iesniegumā nav pietiekami pamatots, kāpēc projekta ideja ir oriģināla		1		
Projekta ideja nav oriģināla		0		
Specifiskie kritēriji				
7	Pirms projekta iesniegšanas notikušas aktivitātes, kas parāda iedzīvotāju interesi vai vajadzību par publisko pakalpojumu vai sabiedrisko aktivitāti	Aktivitātes ir notikušas un projekta iesniegumā sniegts to detalizēts skaidrojums, publiski pieejama informācija par notikušo aktivitāti.	2	B6; B13

		Aktivitātes ir notikušas un projekta iesniegumā sniegts to detalizēts skaidrojums	1	
		Aktivitātes nav notikušas vai projekta iesniegumā nav sniegts to detalizēts skaidrojums	0	
8	Projektu iesniedz mērķgrupas ⁵ persona vai paredzēta šo personu iesaiste un/vai nodarbinātība	Projekts paredz šo personu iesaisti un/vai nodarbinātību	1	B6.; B13
		Projektā nav paredzēta šo personu iesaiste un/vai nodarbinātība	0	
9	Projekta īstenošanas rezultāts vērsts uz VRG darbības teritorijas atpazīstamību	Projekta īstenošanas rezultātā izveidots/labiekārtots objekts, kas popularizē VRG darbības teritoriju tūrisma un sabiedrisko aktivitāšu jomā.	1	B3; B6; B13
		Projekta īstenošanas rezultātā nav izveidots/labiekārtots objekts, kas popularizē VRG darbības teritoriju tūrisma un sabiedrisko aktivitāšu jomā.	0	
10	Projekta īstenošanas rezultātā tiek veikta dabas un kultūrvēsturiskā mantojuma atjaunošana	Projekta īstenošanas rezultātā tiek veikta dabas un kultūrvēsturiskā mantojuma atjaunošana	1	B3; B6; B7; B13
		Projekta īstenošanas rezultātā netiek veikta dabas un kultūrvēsturiskā mantojuma atjaunošana	0	
11	Projekta finansējums	Pretendents nodrošina līdzfinansējuma daļu, kas ir vienāda ar minimāli pieļaujamo	0	B8; B6.3

⁵ sociāli mazaizsargāta persona - invalīdi, personas virs darbaspējas vecuma, pirmspensijas vecuma, 15–25 gadus veci jaunieši, daudz bērnu ģimenes, personas, kuras atbrīvotas no brīvības atņemšanas iestādēm, ilgstoši bezdarbnieki.

		attiecīgam pretendētam		
		Pretendents nodrošina līdzfinansējuma daļu, kas ir līdz 10 % lielākā par minimāli pieļaujamo attiecīgam pretendētam	1	
		Pretendents nodrošina līdzfinansējuma daļu, kas ir vismaz par 10% lielākā par minimāli pieļaujamo attiecīgam pretendētam	2	
			Maksimālais punktu skaits	20
Minimālais punktu skaits, kas projektam ir jāiegūst, lai tas būtu atbilstošs vietējās attīstības stratēģijai:				10

Ja vairāki projekti ir ieguvuši vienādu punktu skaitu, priekšroku dod projektiem, kuriem :

1. Tiek sasniegti vairāki atbilstošās rīcības rezultātīvie rādītāji. Ja šis kritērijs neatrisina problēmu, tiek ņemts vērā nākamais kritērijs
2. Projekts, kurš saņēmis vairāk punktu specifiskajos vērtēšanas kritērijos kopā. Ja šis kritērijs neatrisina problēmu, tiek ņemts vērā nākamais kritērijs
3. Projekts, kura pieprasītais finansējuma apjoms ir mazāks.

Vērtēšanas komisijai ir tiesības pieprasīt papildus skaidrojošu informāciju no Pretendenta, kas ir nepieciešama kritēriju izvērtēšanai un punktu piešķiršanai. Pretendentam ir jāsniedz pieprasītā informācija ne vēlāk kā 5 darba dienu laikā no attiecīgā pieprasījuma saņemšanas. Skaidrojuma nesaņemšanas gadījumā vērtēšanas komisija patur tiesības piešķirt mazāku punktu skaitu bez skaidrojuma palikušam kritērijam.

4.4. Stratēģijas īstenošanas uzraudzība un novērtēšana

Stratēģijas uzraudzības procesu organizē biedrības administratīvais vadītājs un atbalsta personāls. Uzraudzības veikšanas procesā tiek sekots noteikto kritēriju atbilstībai, rādītāju sasniegšanai u.c. nepieciešamo prasību ievērošanai un stratēģijā noteikto mērķu sasniegšanai Biedrības augstākā lēmējinstītūcija ir Biedru sapulce. Biedrības darbu vada valde, kas ir biedrības izpildinstītūcija. Valdes darbu kontrolē Padome (pārstāvju lēmējinstītūcija), kuras sastāvā ir 9 Padomes locekļi, tajā skaitā Padomes priekšsēdētājs. Padome ir pārvaldes instītūcija, kas ir atbildīga par vietējās attīstības stratēģijas izstrādi un īstenošanu, t.sk., lēmumu pieņemšanu un par projektu atbilstību stratēģijai. Padome nodrošina stratēģijas projektu atlases un vērtēšanas procedūru saskaņā ar normatīvos aktos noteikto.

Stratēģijas novērtēšanai tiks izmantoti kvantitatīvie un rezultatīvie rādītāji. Administratīvais vadītājs veic datu apkopojumu. Gadījumos, kad tiek konstatēts nepietiekams ieviešanas progress, par situāciju tiek informēta biedrības valde. Valdes sēdē tiek pieņemts lēmums par veicamajām darbībām, piemēram, jaunas kārtas sludināšana, lai sasniegtu SVVA rādītājus.

Stratēģijas ieviešana un uzraudzība tiek veikta sadarbība ar Lauku atbalsta dienestu. Vismaz 2 reizes plānošanas periodā – 2018.gadā un stratēģijas ieviešanas noslēgumā – tiks veikta paplašināta teritorijas attīstības analīze un izvērtēta SVVA stratēģijas ietekme uz teritorijas attīstību.

Administratīvā vadītāja un atbalsta personāla pienākumi, lai nodrošinātu stratēģijas uzraudzību un novērtēšanu:

- Pēc katra projektu konkursa rezultātu apstiprināšanas – projektu pieteikumos norādīto sasniedzamo mērķu un rezultātu apkopojuma sagatavošana.
- Veikt projekta uzraudzību, nodrošinot, ka pie katra projekta īstenošanas tiek organizēta vismaz viena vizīte. Pārbaudes laikā sagatavo uzraudzības ziņojumu;
- Sagatavot un izplatīt aktuālo informāciju par biedrības darbību, LEADER projektiem mājas lapā, sociālos tīklos un citur;
- Padomei regulāri ziņot par stratēģijā sasniegtiem kvantitatīviem un rezultatīviem rādītājiem un par nepieciešamām darbībām stratēģijas sekmīgai īstenošanai;
- Sagatavot relīzes vietējiem laikrakstiem.

Valdes pienākumi, lai nodrošinātu stratēģijas uzraudzību un novērtēšanu :

- Regulāra valdes sēžu apmeklēšana, iepazīšanās ar aktuālo informāciju;
- Ieteikumu sniegšana uzraudzības procesa pilnveidošanā;
- Biedrības interešu pārstāvība valsts un pašvaldību instītūcijās, tiesā, visa veida uzņēmumos, uzņēmējsabiedrībās un organizācijās Latvijas Republikā un ārvalstīs;
- Informācijas sniegšana par savas teritorijas LEADER projektu ieviešanas gaitu.

4.5. Stratēģijas īstenošanas organizācija

SVVA tiks īstenota atklātu projektu konkursu veidā, biedrība izsludinās projektu iesniegumu pieņemšanas kārtas atbilstoši Rīcības plānam, par ko atbildīgs administratīvais vadītājs. Pēc saskaņošanas ar LAD laikrakstos tiks ievietota informācija par projektu iesniegumu pieņemšanu atbilstoši vietējās attīstības stratēģijai. Projektu iesniegumu pieņemšana ilgst 30 kalendārās dienas pēc iesniegumu pieņemšanas uzsākšanas.

Projektu vērtēšanu nodrošina biedrības Padome, kas vienlaicīgi ir biedrības projektu vērtēšanas komisija. Padome vienlaicīgi atbildīga par stratēģijas izstrādi un ieviešanu, t.sk., lēmumu pieņemšanu un par projektu atbilstību stratēģijai. Padome nodrošina stratēģijas projektu atlases un vērtēšanas procedūru saskaņā ar normatīvos aktos noteikto. Pēc projektu izvērtēšanas Padome apkopo rezultātus protokolā, paraksta atzinumus. Vērtēšanas procesā atbalsta resurss ir administratīvais vadītājs un atbalsta personāls.

Pēc projektu izvērtēšanas biedrības darbinieki projektus ar atzinumiem nogādā Lauku atbalsta dienestā. Pēc projektu izvērtēšanas Lauku atbalsta dienestā tiek uzsākta apstiprināto projektu realizācija. Realizācijas procesā biedrība sniedz atbalsta saņēmējam nepieciešamo informāciju. Pēc projekta realizācijas un 5 gadus pēc tam biedrība veic projektu uzraudzību. Informāciju par realizētiem projektiem un sasniegto rādītāju izpildi nodrošina administratīvais vadītājs un atbalsta personāls, kuri sniedz atskaiti biedrības Padomei par stratēģijas īstenošanas rezultātiem.

Līdzīgi kā stratēģijas izstrādes procesā, tāpat arī pēc stratēģijas apstiprināšanas biedrība organizē publicitātes jeb iedzīvotāju informēšanas pasākumus par normatīvo regulējumu prasībām attiecībā uz finansējuma saņemšanas kārtību un izskaidro stratēģijas būtību un attīstības virzienus. Vienlaicīgi ar informēšanas pasākumu organizēšanu tiek stiprināta dažādu mērķgrupu (jaunieši, tūrisma pakalpojumu sniedzēji, uzņēmēji, mājražotāji) zināšanu kapacitāte savā nozarē, veicot dažādas apmācības, lai teritorijā realizēti projekti būtu ar augsto ilgtspējas koeficientu. Par šīm darbībām atbildīga valde, administratīvais vadītājs un atbalsta personāls.

Biedrības valde, administratīvais vadītājs, atbalsta personāls, Padomes locekļi regulāri papildina nepieciešamās zināšanas, kas nepieciešamas teritorijas attīstībai (semināri, pieredzes apmaiņa u.c), tādējādi stiprinot biedrības iekšējo resursu kapacitāti. Biedrība stratēģijas īstenošanas laikā veic publicitātes pasākumus mājas lapā, sociālos tīklos, novadu vietējos laikrakstos.

Stratēģijas īstenošanas organizāciju biedrība veic ar biedrībā esošiem tehniskiem (dators, mēbeles u.c.) un sakaru līdzekļiem (tālrunis, internets). Biedrībai ir biroja telpas, kur tā veic ikdienas darbu un iedzīvotāju pieņemšanu likumdošanā noteiktajā kārtībā.

5. Finansējuma sadales plāns un principi

Stratēģiskie mērķi		Lauku attīstības programmas apakšpasākumā	
		atbalsta apmērs (% pret kopējo atbalstu Lauku attīstības programmas apakšpasākumā)	Atbalsta apmēra (euro)*
1	Attīstīta un konkurētspējīga ekonomiskā vide	58	729 130.221
1.1.	Atbalsts tūrisma un aktīvās atpūtas veicināšanai	23	289 137.85
1.2.	Atbalsts lauksaimniecības produktu pārstrādei, mājražošana un amatniecībai, tai skaitā pašu saražotās produkcijas iepakojšanai, to realizēšanai tirgū un kvalitatīvu darba apstākļu radīšanai	23	289 137.85
1.3.	Atbalsts uzņēmumu radīšanai un attīstībai	12	150 854.52
2	Uzlabotas sociālās un sabiedriskās aktivitātes	14	175 996.95
2.1.	Atbalsts sabiedrisko aktivitāšu dažādošanai	14	175 996.95
3	Sakārtota, pievilcīga dzīves un atpūtas vide	28	351 993.90
3.1.	Atbalsts darbības teritorijas nozīmīgiem projektiem	12%	150 000.00
3.2.	Atbalsts vietējās teritorijas, t.sk. dabas un kultūras objektu, sakārtošanai, pakalpojumu pieejamībai, kvalitātei un sasniedzamībai	16%	201 993.90
KOPĀ:		100%	1 257 121.07
t.sk. uzņēmējdarbības attīstībai		58	769 130.22

*Aizpilda pēc sabiedrības virzītas vietējās attīstības stratēģiju atlases komitejas lēmuma saņemšanas par sabiedrības virzītas vietējās attīstības stratēģijas apstiprināšanu

Pielikumi

1.pielikums: Stratēģiskie projekti

1. Mārupes novadā – Skultes dabas un atpūtas parka izveide

Esošās situācijas apraksts

Mārupes novadā iedzīvotāju skaits arvien turpina pieaugt ir divpadsmitā blīvāk apdzīvotā pašvaldība Latvijā. Mārupes novadu raksturo salīdzinoši liels bērnu un jauno ģimeņu skaits. Līdz ar to paralēli cita veida infrastruktūras attīstībai novadā ir nozīmīgi attīstīt aktīvās atpūtas un rekreācijas iespējas iedzīvotājiem un viesiem.

Lai gan meži aizņem 25% Mārupes novada teritorijas nav nevienas labiekārtotas dabas teritorijas, kura būtu piemērota iedzīvotāju un novada viesu aktīvai atpūtai un rekreācijai. Pašlaik iedzīvotāji rekreācijai izmanto Medema purva un meža teritoriju, Jaunmārupes dabas parka teritoriju, Cenas tīreļa daļu, kā arī mežus Skultes ciema apkārtnē. Tomēr visās minētajās vietās mežs nav piemērots ģimenēm ar bērniem - nav iespējams brīvi pārvietoties ar bērnu ratiņiem, bērnu velosipēdiem, kā arī nav nekādā citā veidā labiekārtots. Neviena no teritorijām nav apgaismota, kas nozīmē, ka īpaši rudens un ziemas periodā iespēja pavadīt laiku brīvā dabā ir ierobežota.

Vietas izvēle

Mārupes novada Skultes ciemā esošā dabas teritorijas jau tagad ir iecienītas rekreācijas mērķiem. Aiz Skultes dienas centra esošā meža teritorija ir potenciāli perspektīva vieta aktīvās atpūtas un rekreācijas iespēju radīšanai novada iedzīvotājiem vairāku apsvērumu dēļ. Skultes savas vēstures dēļ perspektīvā varētu attīstīties par vienu no Mārupes novada viesu visvairāk apmeklētajām teritorijām. Dabas parka tuvumā atrodas 2014.gada vasarā Skultes ciemā atklātais Dienas centrs, reta tipa pieminekļis – reaktīvais bumbvedējs (IL-28). Skultes lidmašīnu, tagad ir iekļauts asociācijas “Lauku ceļotājs” izdotajā izdevumā „Militārā mantojuma kartē”. Skultes sākumskolā izveidota ekspozīcija ar autentiskiem eksponātiem par Skultes ciemā apskatāmo reaktīvo bumbvedēju IL-28, kā arī vēsturiskajiem notikumiem ciemā. Netālu no Skultes ciema atrodas starptautiskās lidostas “Rīga” lidlauks, kas ir populāra lidmašīnu vērošanas vieta. Iespējams, ka šeit tiks izveidots arī labiekārtots skatu laukums. Ir izveidots Mārupes novada aviācijas velomaršruts, kurš dod iespēju apskatīt minētos objektus. Tuvāko gadu laikā Mārupes novada pašvaldības plāno arī Skultes stadiona rekonstrukciju.

Līdz to attīstot Skultes ciemā aktīvās atpūtas un rekreācijas teritoriju dabā, kas būtu piemērota arī ģimenēm ar bērniem, pieaugtu ne tikai Skultes ciema, bet arī visa novada pievilcība esošo un topošo iedzīvotāju, kā arī novada viesu vidū. Tiktu dažādotas Mārupes novada iedzīvotāju brīvā laika pavadīšanas iespējas un veicināts veselīgs dzīvesveids. Jaunās aktīvas atpūtas pie dabas iespējas būtu lieliski piemērotas blakus esošās Skultes sākumskolas bērniem, kā arī Skultes dienas centrs klientiem dažādu aktivitāšu organizēšanai. Pieaugtu novada viesu skaits no apkārtējām apdzīvotām teritorijām.

2. Olaines novadā dabas takas izveide apkārt Līduma karjeram jeb Klīvēs

Esošās situācijas apraksts un vietas apraksts

Olaines novads ir daudz jaunu ģimeņu ar bērniem, kā arī vienkārši aktīvu cilvēki. Olaines novadā plānots izveidot dabas taku apkārt Līduma (Klīvēs) karjeram, lai veicinātu tūrisma, rekreācijas un atpūtas iespējas novada iedzīvotājiem un viesiem. Līduma karjerā ir labiekārtotas peldvietas ar bērnu rotaļu laukumu, volejbola laukumu, pontoniem un soliņiem, kuri sezonas laikā ir pārpildīti. Ņemot vērā, ka Olaines pilsētā dzīvo vairāk, ka 20 tūkstošiem iedzīvotāju, ir nepieciešamība pēc papildus aktivitātēm brīvā laika pavadīšanā vietējiem iedzīvotājiem. Papildus ir izbūvēts gājēju - veloceliņš no Olaines līdz karjeram, kuru izmanto un iecienījuši daudzi iedzīvotāji, nokļūšanai līdz atpūtas vietai. Dabas takas izveide veicinātu aktīvu un veselīgu dzīvesveidu iedzīvotāju vidū, tiktu sakārtota liela teritorijas daļa, kas nākotnē varētu būt viens no populāriem aktīvā tūrisma objektiem Pierīgas iedzīvotāju vidū.

3. Dabas takas izveide pie Babītes ezera

Esošās situācijas apraksts un vietas apraksts

Babītes novadā atrodas septītais lielākais ezers Latvijā- Babītes ezers. Babītes ezera platība ir 2555,7ha. Babītes ezera krastus pārsvarā veido hidrotehniskās būves- Babītes, Dzilnupes un Trenču poldera dambji, kā arī nepabeigtais Bļodnieku poldera dambis. 1999.gadā izveidots dabas liegums "Babītes ezers" ar kopējo platību 2821 ha, Babītes ezers ir iekļauts arī Starptautiskās putnu aizsardzības padomes Eiropas nozīmīgo putnu vietu sarakstā. Tā ir svarīga ūdensputnu ligzdošanas un atpūtas vieta caurceļošanas laikā. Ezers ir iecienīta vieta gan makšķerniekiem, gan putnu vērotājiem. Babītes ezera krastos atrodas arī vairākas iedzīvotājiem un tūristiem pieejamas laivu bāzes.

Lai attīstītu tūrisma objektus Babītes ezera tuvumā un nodrošinātu tūrisma attīstību, paredzēta rekreācijas teritorijas izveide gar Babītes ezera krastu, izmantojot gan Babītes, Dzilnupes un Trenču poldera dambjus, gan pieguļošās teritorijas. Sakārtojot un rekonstrējot vēl daļu polderu sistēmas, tas atļautu arī citu rekreācijas objektu izvietojumu Babītes ezera tuvumā, tādējādi nodrošinot nepieciešamos pakalpojumus tūrisma attīstībai. Projekta ietvaros plānots izveidot dabas taku pa Babītes ezera aizsargdambi, ar diviem putnu vērošanas skatu torņiem, no Vīkuļu ciema līdz pat Lāču maizes ceptuvei, lai veicinātu tūrisma rekreācijas un atpūtas iespējas novada iedzīvotājiem un viesiem.

Dabas takas izveide veicinātu aktīvu un veselīgu dzīvesveidu iedzīvotāju vidū, kā arī tiktu aktualizēta daļa no Babītes novada izstrādātā velomaršruta "Gar Babītes ezera novada austrumu krastu!"

2.pielikums: Interēšu konflikta neesamība

Biedrības „Pierīgas partnerība” vērtēšanas komisijas locekļa Deklarācija par objektivitātes un konfidencialitātes ievērošanu

Biedrības „Pierīgas Partnerības” sabiedrības virzītas vietējās attīstības stratēģijas (SVVAS) 2015.-2020.g. projektu iesniegumu _____ (kārtas Nr.) konkursam.

Es, _____ (vārds, uzvārds) ar savu parakstu apliecinu, ka piekrītu piedalīties biedrības „Pierīgas partnerība” projektu konkursa ietvaros iesniegto iesniegumu izvērtēšanā un nesniegšu ieinteresētajām personām informāciju par projekta vērtēšanas gaitu līdz oficiālo rezultātu saņemšanai no Lauku atbalsta dienesta. Ar šo deklarāciju apstiprinu, ka esmu iepazinies/-usies ar deklarācijas pielikumā pievienoto informāciju.

I daļa

1. Es apliecinu, ka nevērtēšu projekta iesniegumus, kurus iesniegušas nevalstiskās organizācijas no manas pārstāvētās pašvaldības teritorijas (*attiecas tikai uz pašvaldību pārstāvjiem*).
2. Es apliecinu, ka nevienā no projektu iesniedzēja vai partneru institūcijā neesmu ne darbinieks, ne biedrs.
3. Es apliecinu, ka nevaru gūt finansiālu vai mantisku labumu ne no viena projekta tā apstiprināšanas gadījumā.
4. Es apliecinu, ka, pēc manām pašreizējām zināšanām, ne mani radnieki (tēvs, māte, vecmāte, vecaistēvs, bērns, mazbērns, adoptētais, adoptētājs, brālis, māsa, pusbērns, pusbrālis, laulātais), ne darījumu partneri nevar gūt finansiālu vai mantisku labumu ne no viena projekta tā apstiprināšanas gadījumā. Ja vērtēšanas procesa laikā atklāsies, ka šāda iespēja pastāv, tad es nekavējoties atkāpšos no vērtēšanas procesa.
5. Es apņemos nevienā no apstiprinātajiem projektiem neiesaistīties ne kā darbinieks, ne pakalpojumu sniedzējs.
6. Es apliecinu, ka nepastāv ne objektīvi, ne subjektīvi iemesli, kas man traucētu veikt objektīvu projekta iesniegumu izvērtēšanu un, ja vērtēšanas procesa laikā atklāsies, ka šādi iemesli pastāv, tad es nekavējoties atkāpšos no vērtēšanas procesa.
7. Es apliecinu, ka pēc manām patreizējām zināšanām esmu neatkarīgs no visām personām, kas no vērtēšanas rezultāta varētu gūt finansiālu vai mantisku labumu. Ja vērtēšanas procesa laikā atklāsies, ka šādas attiecības pastāv, tad es nekavējoties atkāpšos no vērtēšanas procesa.
8. Es piekrītu neizpaust vērtēšanas procesa gaitā vai rezultātā sev uzticēto, paša/-as atklāto vai sagatavoto informāciju vai dokumentu saturu un apņemos šo informāciju izmantot tikai vērtēšanas nolūkā un neizpaust to trešajām personām. Es apņemos nepaturēt nevienu rakstītās vai cita veida informācijas kopiju.

II daļa

I daļas apliecinājumi neattiecas uz šādiem šīs deklarācijas pielikumā pievienotajiem projektiem un kārtu, papildus norādot informāciju par apstākļiem, kas veido interēšu konfliktu (norāda projektu, kurus nevērtēs, un katram projektam norādīt attiecīgo interēšu konflikta un objektivitātes punktu no I daļas):

	Projekta kārtas Nr.	Projekta iesniegums Nr.
Projekta iesnieguma Nr. un kārtu, uz kuru attiecas interēšu konflikts		
Norādīt punktu no I sadaļas, kāda veida interēšu konflikts attiecas uz projekta iesniegumu		

_____ (paraksts, datums)

3.pielikums: SVVA stratēģijas izstrāde

Pirmajā plānošanas perioda posmā biedrība tikās ar pašvaldību pārstāvjiem, lai pārrunātu stratēģijas izstrādes posmus un iedzīvotāju informēšanas pasākumu norisi. Tikšanās ar pašvaldību pārstāvjiem un attīstību nodaļu pārstāvjiem notika 2015.gada 4.martā Babītes novadā; 2015.gada 9.martā Mārupes novadā un 13.martā Olaines novadā.

2015.gada aprīlī un maijā tika rīkoti **12 iedzīvotāju informēšanas pasākumi: Babītē, Piņkos, Spuņciemā, Mārupē, Jaunmārupē, Tīrainē, Skultē, Olainē, Jaunolainē, Stunišos (Gaismās), Medemciemā, Jāņupē.** Pasākumos iedzīvotāji varēja iegūt informāciju par atbalsta iespējām, izteikt viedokli par novadu attīstības iespējām, iedzīvotāju vajadzībām un vietas potenciālo izmantošanu. Pasākumos piedalījās arī pašvaldību pārstāvji un projektu īstenotāji.

2015.gada maija beigās un jūnija sākumā biedrība organizēja tikšanās ar interešu grupām – biedrību, nodibinājumi pārstāvjiem; uzņēmējdarbības pārstāvjiem; tūrisma pakalpojumu sniedzējiem; sociālo un sadzīves pakalpojumu sniedzējiem; jauniešu pārstāvjiem.

Stratēģijas izstrādes laikā ņemti vērā pētījumā iekļautā informācija „Biedrības „Pierīgas partnerība” stratēģijas 2009.-2013. gadam izvērtējums un uzņēmējdarbības un sabiedrības dzīves kvalitātes veicināšana partnerības teritorijā” http://www.pierigaspartneriba.lv/sites/default/files/petijums_pieriga_gala_versija.pdf.

Projektu idejas un ieteikumus, ko vajadzētu iekļaut stratēģijā un kuri veicinātu uzņēmējdarbību, dažādotu sabiedriskās aktivitātes vai uzlabotu reģiona apkārtējo vidi iedzīvotāji varēja nosūtīt elektroniski.

Pamatojoties uz pētījuma rezultātiem, kā arī sanāksmēs - diskusijās saņemto informāciju, biedrības padome sāka gatavot stratēģijas dokumentu. Lai iepazītos ar citu teritoriju pieredzi stratēģijas ieviešanā un pārņemto labākās prakses piemērus, 2015.gada 24.-25.septembrī biedrības padome iepazīnās ar biedrības “Liepājas rajona partnerība” pieredzi stratēģijas izstrādē un uzraudzībā.

Biedrības Padome vairākkārtēji tikās, lai sagatavotu stratēģiju un tā 2015.gada 10.novembrī biedrības padome vienojas par stratēģijas projekta versijas nodošanu apspriešanai publicējot to mājas lapā 2015.gada 13.novembrī līdz 2015.gada 19.novembrī.

2015.gada 23.novembrī biedrības Padome iepazīnās ar sniegtajiem ieteikumiem un apstiprināja stratēģiju.

Par biedrības organizētiem iedzīvotāju tikšanās un interešu grupām informācija tika publicēta vietējos laikrakstos, pašvaldību mājas lapās, izvietoti plakāti, kā arī biedrības „Pierīgas partnerība” mājas lapā un sociālos tīklos.

Lietotie saīsinājumi

- VRG – vietējā rīcības grupa
- LAP – Lauku attīstības programma 2014. -2020 gadam
- SVVA – sabiedrības virzīta vietējā attīstība
- LAD – Lauku atbalsta dienests
- Nr. - numurs
- M – mērķis
- SM – stratēģiskais mērķis
- VTP – vidējā termiņa prioritāte
- RV - rīcības virziens
- U – uzdevums
- SAM – specifiskie atbalsta mērķi;
- PVN - pievienotās vērtības nodoklis;
- NVO – nevalstiskās organizācijas;
- VARAM - Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrija;
- LEADER - Saīsinājums no franču valodas: Liaison Entre Actions pour le Développement de l'Economie Rurale – saiknes starp lauku ekonomikas un attīstības pasākumiem
- VID – Valsts ieņēmumu dienests
- NVA – Nodarbinātības valsts aģentūra
- PMLP – Pilsonības un migrācijas lietu pārvalde
- CSP – Centrālās statistikas pārvalde
- MVU – Mazie un vidējie uzņēmumi. Atbalstu pasākuma ietvaros var saņemt arī mikro (sīkais) uzņēmums